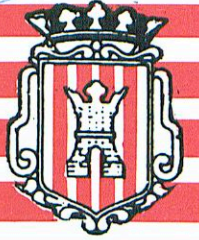

l'escaldame

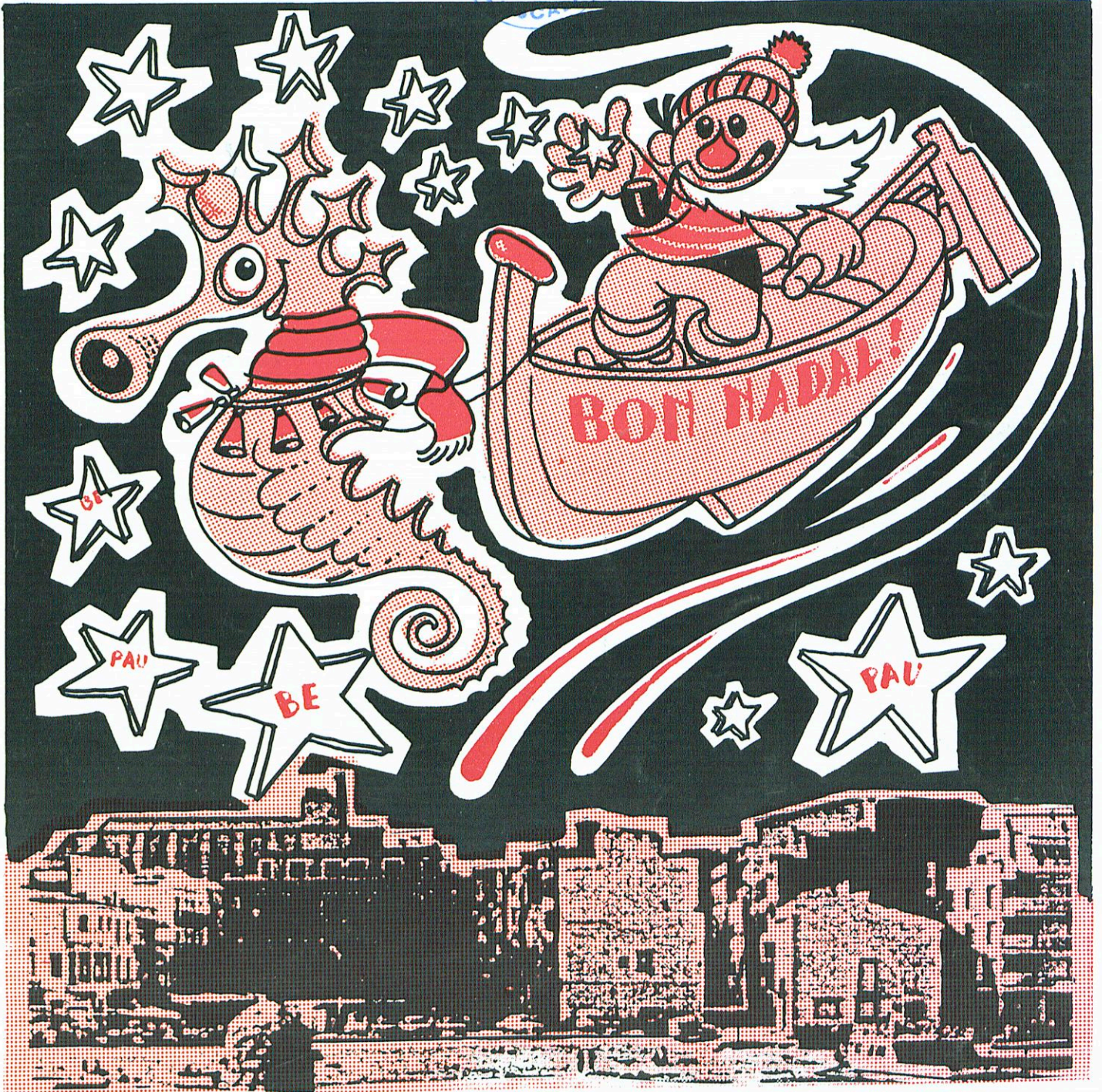
BIBLIOTECA "VIDUR CATALA"
L'ESCALA

BIBLIOTECA "VIDUR CATALA"
L'ESCALA

DESEMBRE 1987

BUTLLETÍ CULTURAL I INFORMATIU
Núm. 91

v. m. /

Sumari

BUSTIA · INFORMACIÓ · FULL OBERT · VIDA ESCALENCA · LECTURA ·
CONVERSA AMB... E. URANGA · NOTICIARI LOCAL · ESPORT I LLEURE · FULL INFANTIL · UN XIC
DE TOT · FOTOGRAFIES «QUAN EREM INFANTS» I «ANTIGA DE L'ESCALA» · HUMOR AMB A & A ...

REDACCIÓ

Apartat de Correus, 19
17130 L'ESCALA

COORDINACIÓ: F.X. Vila Mitjà, J. Boix
CONSELL DE REDACCIÓ: J. Saderra, F.X. Vila Mitjà, J. Piqué, D. Poch, Francesc Targa.
ART I CULTURA: F.X. Vila Mitjà, J. Boix
ESPORT I LLEURE: J. Vilabrú
NOTICIARI LOCAL: S.I.L.E.
VIDA ESCALENCA: R. Guanter
SUBSCRIPCIONS: D. Poch, R.M.ª Sau, M. Prats - Tel. 77 02 04
ADMINISTRACIÓ: J. Piqué - Tel. 77 19 60
IMPRESSIÓ: Gràfiques del Ter, s.a. D.L. GI/287-82

PUNTS DE VENDA:

- BALLESTA, C/. Pintor Joan Massanet, 8
- BAMBI, Avinguda Ave Maria
- LLIBRERIA ROSA, Plaça de les Escoles
- ROMAGUERA, C/. del Pont, 24
- TROBADORS, Passeig del Mar, 2

EDITORIAL

SOLIDARITAT AMB ELS REIS

Ens en fem càrrec, ho comprenem i us planyem. Aquestes diades que s'acosten poden ser terrorífiques. Més de quatre ja comenceu a patir, ja us ho veieu a sobre: «I com ens ho farem?» —penseu, «I què els direm?»— comenteu. «I de quina manera els ho farem entendre?» —us pregunteu. I no n'hi ha per menys, n'hi ha per estar preocupats: el bombardeig és intens, constant, a hores claus i amb tots els mitjans ambientals adequats. Ens ho presenten (els ho presenten) de la millor manera possible, amb la música més adient, amb el color més escaient, fent-ho llaminer encara que no vulguis... Comprenem la vostra preocupació, «reis», i ens solidaritzem amb vosaltres.

No hi ha dret, estareu d'acord amb nosaltres, que des de la petita pantalla s'alimentin tantes il·lusions que llavors no es podran aconseguir. Abans només eren els aparadors de les botigues que feien venir xaliveres als infants amb tot el seu farciment de joguines i coses diverses per satisfer els anhels de la mainada; però ara, amb l'aparador a casa es fa molt difícil explicar als fills que totes aquestes coses no les poden portar els «reis», ni tantes, ni alguna de determinada per la raó que sigui, perquè no és l'adequada, perquè no és convenient o perquè en aquell moment determinat la «bossa» no està preparada.

És un problema difícil de resoldre i des d'aquí no us podem donar la solució: podeu apagar la tele, però us passareu tot el dia amb la TV a les fosques, perquè quan no són joguines, són colònies (com si féssim tanta pudor), i quan no són colònies, torrons, electrodomèstics, caves i un llarg etcètera.

Ja se sap, vivim en una societat de consum (ara gairebé no se'n parla mai) i la feina dels venedors és vendre, mentre que la nostra es «deixar-nos comprar» o no, però amb la mainada és diferent...

BUSTIA

LES LLÀGRIMES DE LA ROSER

La lectura de l'article *Igualtat de sexes?*, signat per Pere Juhé, aparegut en aquesta revista l'octubre passat, m'ha deixat un bon xic perplex. La Roser plora perquè en Toni l'ha abandonada en estat de no massa bona esperança i no vol contribuir a reparar el mal pas.

La Roser, pobreta, plora i es desespera. No entén que sempre ho hagin de pagar els mateixos, més ben dit, les mateixes, perquè es tracta de desigualtat de sexes.

Però jo no entenc el desconsol de la pobra Roser, que diu que és una noia "trempada, intel·ligent i força maca, filla de casa bona i que no s'ha hagut de preocupar mai de res".

Tanmateix, per eixugar les llàgrimes d'aquesta pobra noia, jo li diria que, en el seu cas, la desigualtat de sexes té una compensació ben clara amb la igualtat de la despreocupació amorosa que ella mateixa ens deixa endevinar amb el seu "si vols, avortaré".

De què es queixa a fi de comptes? Si és "trempada, intel·ligent", etc., i, sobretot, "filla de casa bona que no s'ha hagut de preocupar mai de res", té al seu davant uns horitzons prou amples.

Em fa por que, en aquest cas, com en molts d'altres, la desigualtat pesarà tota sencera sobre un tercer ben innocent, que pagarà els plats trencats —i potser, per més inri, amb totes les de la llei.

Els articles publicats a L'Escalenc expressen solament l'opinió de llurs autors

VII MOSTRA COL·LECTIVA D'ARTISTES ESCALENC

Per setena vegada consecutiva els escalencs amb inquietuds artístiques podran airejar el seu talent participant en la anyal MOSTRA COL·LECTIVA que tindrà lloc, com és habitual, en les GALERIES MESTRAL.

L'EXPOSICIÓ s'inaugurarà, si Déu vol, el proper dia **28 de desembre** a les set de la tarda, i restarà oberta fins el dia **6 de gener de 1988** inclusivament.

Els assistents a la inauguració seran obsequiats amb un "piscolabis" després de l'acte inaugural.

Les obres dels qui desitgin participar-hi seran recollides en la mateixa Galeria els dies **21, 22 i 23 de desembre de 7 a 8 del vespre.**

Per a qualsevol aclariment o ampliació de dades, podeu dirigi-vos a: F.X. Vila i Mitjà, Montserrat Sureda o Josep M. Cortal.

ESTEU TOTS INVITATS!!!

CONCURS DE PESSEBRES

També aquest any L'ESCALENC, amb la col·laboració de la Parròquia i de l'Ajuntament, organitza el tradicional CONCURS DE PESSEBRES.

CONTRIBUEIX AL MANTENIMENT DE LA CULTURA POPULAR. PARTICIPANT-HI!!

Hi ha premis per a tothom.

TOTS ELS DETALLS ELS TROBARÀS EN PROGRAMES ESPECIALS.

Informació

Ens complau d'anunciar que el Servei Municipal de Català ha editat un extraordinari CALENDARI DE L'ESCALA il·lustrat amb unes magnífiques fotografies del temps de «Victor Català», que hi és evocada en els seus inoblidables «Cants dels mesos».

El podreu adquirir a la majoria dels establiments de la vila. **AFANYEU-VOS, ABANS NO S'ESGOTI!!!**

- Tots els escrits enviats a l'Escalenc per a la seva publicació, no hauran d'ultrapassar l'extensió d'una cara de foli escrita a doble espai.
- Totes les col·laboracions hauran d'ésser lliurades abans de l'últim dia del mes.
- El Consell de Redacció es reserva el dret de resumir, ajornar o suprimir de manera parcial o total, qualsevol mena de col·laboració rebuda.

IDEA PER ENGRESCAR LA CULTURA ESCALENCA

La Coordinadora d'Activitats creu que a part d'ordenar les activitats que ordinàriament es porten a la nostra població i canalitzar les possibles ajudes per aquelles; s'escau, degut al moment històric que ens ha tocat viure, que s'erigeixi en portadora de la llavor que en germinar faci florir les activitats enriquidores per a l'estímul personal i la convivència.

Aquesta llavor no pot ser altra que una idea.

Fou la idea de Jesús que va portar el cristianisme.

Fou la Il·lustració que provocà la Revolució Francesa.

El Marxisme, la Revolució Russa.

La nostra és que cal potenciar al màxim la sensibilitat, i l'esperit participatiu i de col·lectivitat.

Avui en dia els espectacles i mitjans de comunicació no afavoreixen la participació i la sensibilitat de la persona.

El desenvolupament social i econòmic tampoc. Cada dia l'home pot ser més autosuficient i viure més aïllat.

Per altra banda, l'estat a través de les seves institucions docents no ensenya ni estimula l'activitat lúdica i d'entreteniment físic o manual, si no és de la primera etapa d'E.G.B. en avall o en estudis superiors de Belles Arts, Música, Dansa, Cant, etc...

Estem convençuts de la IDEA de què una persona, que apart del seu treball i de l'activitat física (esport) en practiqui una de manual (dibuix, pintura, escultura, etc.), musical, de sensibilització (història, literatura), teatral, tècniques audio-visuales, tècniques marginals etc, és una persona culta, en tot el veritable sentit de la paraula, és a dir, condescendent, participativa, tolerant, que escolta, que conviu, en definitiva que viu i deixa viure respectant els altres i el seu entorn físic i natural.

Estem convençuts que la cultura (en el sentit més ampli d'activitat intel·lectual, física i lúdica) cal que floreixi el més lluny possible dels jardins oficials per tal de ser autèntica i popular, és per això que tot i no renunciant a la cooperació i finançament per part de l'Ajuntament (l'Ajuntament el forma el poble amb els seus homes i els seus cèntims), creiem en una Coordinadora com més independent millor.

Estem convençuts que el que proposem és un reciclatge cultural, (més que una culturització) però partint de l'estat de Postració actual, significa un començament per anar cap a un desvetllament de totes les energies possibles per, llavors sí, esclati una cultura nostra embeduda de les projeccions universals inevitables (internacionals) i projectada ella també cap als altres pobles.

Per últim, estem convençuts que tot això només es pot tirar endavant amb la participació de tothom i comptant amb un local idoni per a sala d'exposicions, d'espectacles, tallers de manualitats, sales de projecció d'audio-visuales, etc.; local que ens agradaria que tal com l'antic PEKIN fos fruit de l'aportació econòmica de tots sense excepció (dels més cultes als marginats), d'institucions (públiques, privades, econòmiques), comerciants, promotors, empresaris, treballadors.

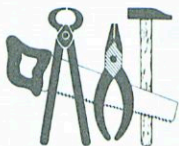
Encoratjats i disposats a aconseguir que tot això no sigui més que un somni o miratge, us incitem a trencar l'ensopiment personal i col·lectiu i sortir a construir tots junts aquesta idea cultural que us proposem, augurant-vos, de conseguir-ho, tota mena de ventures per a la nostra població.

L'Escala, 18 de novembre de 1987
Coordinadora d'Activitats culturals esportives i d'esplai

FERRETERIA

GUILLOT

PINTURES
I
JARDINERIA

C/ del Mar, 6 - Tel. (972) 77 04 86 - L'ESCALA

Ramon Ylla i Heras
JARDINER

PROJECTES, MANTENIMENTS I NETEGES
DE JARDINS I TERRASSES

C/ Muntanya Rodona, 12
Camp dels Pilans
Tel. 77 17 34

C/ Maranges, 25
L'ESCALA (Girona)
Tel. 77 01 95

Hostal «El Roser»

RESTAURANT
especialitat en peixos
i mariscs

* *
HOSTAL MIRYAM HOSTAL REINA

Complete bathroom / Baño completo
Salle de bains complete / Mit Baderaum
Calefacció central / Aire acondicionat
Parking particular / Obert tot l'any

Darrera l'Església, 9 L'ESCALA
Tels. (972) 770219 / 770977 (Girona)

Estudi i Servei s.c.

ASSESSORIA EMPRESARIAL

Jaume Batlle i Francesc Raurich

C/ Joan Massanet, 40
Apartat de Correus, 5

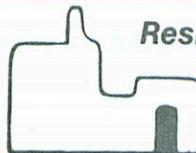
Tel. (972) 77 21 77
17130 L'ESCALA

RAFAEL MORENO I GARCIA

CONSTRUCTOR D'OBRES
Venda de parcel·les «Jardines del pedró»

Tel. 77 08 71 Port d'en Perris L'ESCALA

Residencial «FLORA PARK»
(PUIG PEDRÓ)

Construcció de vivendes amb jardí i piscina
comunitàries, a partir de:

6.000.000'—

condicions de pagament a convenir.
RAFAEL MORENO I GARCIA

Tel. 77 08 71 Port d'en Perris L'ESCALA

G FINQUES GUANTER

ASSEGUANCES EN GENERAL
GARANTIA D'EFICÀCIA I SERIETAT

Avgda. Ave Maria, 7 - Tel. 77 02 72 - L'ESCALA

**AGRUPACIÓ FLEQUERA
EMPORDANESA S.A.**

Carretera de Viladamat a Palafrugell s/n

Telèfon: 77 00 81 — L'ESCALA

MARIA BUIXEDA BURGAS

Vímet

C/ Empúries, 19
C/ Calvari, 20
Tel. (972) 77 01 85 - L'ESCALA

- MOBLES
- ARTICLES
BAMBÚ
- DECORACIÓ
- CISTELLERIA
- REGALS
- BOSSES

AIRSA

AÏLLAMENTS, IMPERMEABILITZACIONS
I REVESTIMENTS, S.A.

danosa

Passeig Sant Joan Bosco, 47 - Tel. 20 10 62
PONT MAJOR - GIRONA

HISTÒRIA DELS COL·LEGIS DE L'ESCALA

(conversant amb ex-alumnes)

Havent explicat en "L'ESCALENC" del setembre (VII d'aquestes **Notes històriques**) que sobre els anys vint les escoles per als nens es van traslladar a l'edifici que va donar nom a l'Avda. de l'Ave Maria, vaig pensar que seria interessant fer un parell de preguntes a uns quants ex-alumnes:

Francesc Bigarós i Sureda. Quins mestres vas tenir en el Col·legi nacional (o estatal) de l'Ave Maria?

– Quan hi vaig començar, després d'anar a les monges, que tenia 7 anys, vaig anar primer amb el **Sr. Alsina**, que era el mestre dels mitjans; quan era ja més grandet vaig tenir el **Sr. Adroher**, que era el dels grans. Alguna petita temporada vàrem tenir en **Sidon** i també en **Simón**, els dos durant el temps que anàvem amb el **Sr. Adroher**.

– Creus que ensenyaven bé?

– Sí, jo crec que ensenyaven molt bé, i la veritat, hi vaig aprendre molt i encara conservo llibretes de treballs fets directament (sense que després fossin passats en net). Teníem uns horaris establerts per tots els dies de la setmana. Teníem un dia a la setmana de català.

Artur Casadevall i Sureda. Quan els nens anàveu al Col·legi de l'Ave Maria, creus que era prou gran per aquella època?

– Sí, per als que hi anàvem hi havia lloc suficient, s'hi cabia bé, més tenint en compte que sempre en faltava un o altre.

– No n'hi havia cap que volgués sortir saltant aquella llarga barana de ferro?

– Sí, per cert n'hi havia molts que saltaven, no per fugir del Col·legi, ja que els portals sempre quedaven oberts a les hores de classe i en sortir es tancaven; saltàvem per anar-hi a jugar. Una vegada jo saltant la barana m'hi vaig trencar un braç. Escapar-se de col·legi només recordo que n'hi va haver dos que es varen escapar fugint de la classe del **Sr. Alsina**, per la finestra, perquè pegava amb una vara. També passàvem per un forat gros que hi havia a terra, per desguàs, en la paret, cap a la part d'avall; allí a prop hi havia les úniques comunes del Col·legi, en pou sec, i per anar-hi des de l'edifici s'havia de travessar tot el pati. Sempre em va agradar molt d'anar a col·legi, hi vaig aprendre força, principalment amb el **Sr. Adroher**; però vaig fer sempre mala lletra perquè era esquerrà i em varen obligar a escriure amb la dreta, i amb aquesta mà no hi va haver manera de fer bona lletra.

Josep Casas i Callol. Quins sistemes de disciplina tenien els mestres i l'Escola?

– Llavors els mestres castigaven molt; era molt diferent d'ara, el mestre sempre tenia la raó. Feien parar la mà molt sovint i també força sovint estiraven les orelles.

– Quants nens aproximadament hi havia a la classe?

– Força colla, almenys 45 ó 50.

Joan Colomeda i Graboleda. Creus que estava bé el Col·legi per aquella època?

– Sí, estava molt bé, hi havia tres aules grans per fer les classes, i almenys en la dels grans hi havia uns armaris per a biblioteca que hi teníem molts llibres, d'aventures, novel·les, etc. Al costat de l'aula i comunicant amb ella (al cantó del c/ Sta. Màxima) hi havia una aula-laboratori pels dies que tocava física i química.

– Hi havia prou pati, o resultava petit?

– Sí, era suficient. Estava al costat de baix i també davant de les portes d'entrada a les aules, al recés de tramuntana, on ens posàvem a parar el sol quan feia aquest vent. No teníem calefacció a l'edifici, ni tan sols estufes de llenya, però tampoc teníem gaire fred i això que la mainada anàvem amb pantalons curts, amb prou feines espardenyets i quasi sense abrigar-nos.

Miquel Molinas i Tolaguera. Vas tenir uns quants mestres; quina importància creus que es donava a la formació d'ètica i urbanitat?

– Això depenia molt del mestre que es tenia. Principalment el **Sr. Adroher**, el **Sr. Reglà** i el **Sr. Moner** són dels que en conservo millor impressió i acostumaven a donar més consells; així en general, però no recordo que es fes cap lliçó especial.

– Fèieu excursions a fora de l'Escola?

– No, només anàvem molt sovint al "Puig de la sorra" i de vegades a la "muntanya rodona". Aquestes sortides sempre eren els dijous a la tarda.

Joaquim Piqué i Palau. Havíeu anat al Col·legi del costat de l'Ajuntament, i després, també quan s'hi va anar a l'Ave Maria: quin dels dos estava millor?

– Indiscutablement l'Ave Maria: hi havia tres aules espaioses amb finestres altes i amples que donaven molta claror. A l'anterior, eren aules molt més petites i amb poca llum. A més no hi havia pati de joc i havíem de sortir a jugar a la plaça.

– Fèieu sortides amb els mestres aquells anys?

– Sí, moltes sortides locals, no a fora com es fa ara, però anàvem quasi cada setmana, si feia bon temps, al "Puig de la sorra", o a les pinedes de la "muntanya rodona" en el pi gros de can Guanter, (que encara hi és), a fer la berenada després de fer algun treball. Quan era mal temps, la tarda del dijous la disposava el **Sr. Agustí** per fer dibuix i pintura.

Es podria continuar preguntant a moltes persones, perquè quasi tots els nois de l'Escola que ara passen d'uns 57 anys havien anat a aquell col·legi. Iria bé que un bon grup s'animés i es pogués publicar algun treball conjunt o també individual.

Joan Morera

NIT DE NADAL

És la nit de Nadal. En una caseta abandonada, al mig d'un bosc de la nostra comarca, un home encén un foc rudimentari, per escalfar-se i fer-se una mica de sopar.

Aquest home es diu Jaume i és un rodamón. És de Tarragona, però fa molts anys que n'ha marxat. Viu dels treballs esporàdics que li donen, i busca de forma quasi desesperada un assentament que no arribi a aconseguir.

És la nit de Nadal. A recer del vent i del fred, en Jaume es menja les lleties tot pensant. Quan avui, ja fosc, venia cap al seu refugi, ha passat per una urbanització i s'ha mirat les cases que anava trobant al seu pas. Totes tenien llum al menjador. Llum de festa, joia i celebració. De pastissos abundants i de xampany a tot drap.

A aquella hora, els carrers eren buits i tranquils, però trencant el silenci els gossos bordaven en Jaume perquè caminava sobre peus humans i no sobre rodes.

En Jaume n'està fart de caminar amunt i avall amb un farcell a l'esquena. Fart de demanar almoïna, feina i aixopluc. De dormir a les quadres, als portals o a les vores dels rius. De rentar-se les dents amb els dits. De vestir-se amb parracs. I de buscar menjar als cubells d'escombraries. Però com més dies passen, més difícil és que els homes, carregats de drets constitucionals, l'ajudin a sortir de la marginació on es troba.

És la nit de Nadal. Una nit de família i alegria arreu del món. Per en Jaume és una nit de solitud i tristesa. De records llunyans d'uns temps en què ell era com tothom: tenia una família, un treball digne i uns ambicions.

És la nit de Nadal. Però avui per en Jaume, això ja no vol dir res.

Pere Juhé

ANXOVES DE L'ESCALA®

Magdalena Sureda

Tel. 77 0146

Bancotrans

Banc Comercial Transatlàntic

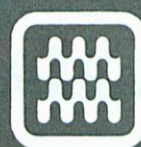
L'ESCALA

CASA CENTRAL BARCELONA
més de 90 oficines a Espanya.

CAIXA DE PENSIONS

"la Caixa"

**CAIXA DE
GIRONA**

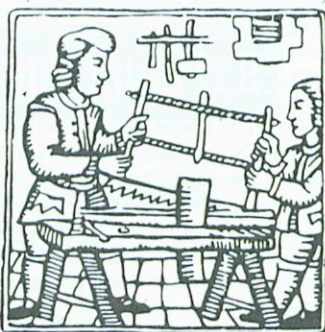
CAIXA D'ESTALVIS PROVINCIAL DE GIRONA

Plaça Víctor Català, 9 - L'ESCALA

**Mobles
Sancho**

Ctra. Palafrugell, s/n.
(DAVANT GASOLINERA)
Teléfon 972 / 77 04 85
17130 L'ESCALA

Lindan

ELECTRODOMESTICS

SERVEI T.V. GARANTIT

A. PRADO

Plaça de les Escoles - Tel. 77 04 90 - L'ESCALA

SASTRERIA

Vilabertró

Carrer del Port, 25 - Tel. 77 02 21 - L'ESCALA

CASA FEIXAS

INSTAL·LACIONS ELECTRIQUES, SANITARIES I CALEFECIÓ
FERRETERIA, ELECTRODOMESTICS I ARTICLES PER A REGAL

Plaça Víctor Català, 17 - Tel. 77 01 99 - L'ESCALA

L'ENSENYAMENT RELIGIÓS A LES ESCOLES PÚBLIQUES

En els darrers números de la nostra revista han aparegut alguns articles sobre ensenyament religiós a les escoles, que es podrien posar com a model de literatura confusional i fins i tot sofisticada. En contradicció amb Mn. Salvador Jué, que defensa la llibertat d'ensenyar religió a les escoles públiques, dos articulistes li surten al pas: els senyor Saderra i Benjamí Bofarull. Després de barrejar amb la qüestió principal algunes d'altres, que van molt bé per a embolicar la troca, ambdós coincideixen en el punt neuràlgic. I, tant és així, que el senyor Saderra es limita a reproduir l'argument del senyor Benjamí Bofarull.

I la qüestió neuràlgica és aquesta: S'ha d'ensenyar religió a les escoles públiques? La legislació vigent —els articulistes la citen o s'hi refereixen— ens diu que sí, si els pares ho demanen. Però els articulistes responen que no... perquè ja es compleix la legislació, si els pares cristians porten els fills a la catequesi parroquial o la fan a casa. Obliden, o passen per alt, que la legislació es refereix aquí a l'ensenyament religiós que es dona o es pot donar a les escoles públiques. Seria inexacte i fins i tot ridícul fer dir a la llei més o menys: Es pot ensenyar religió a les escoles privades, a les parròquies i a les cases particulars. La llibertat religiosa és més que això: inclou la llibertat d'ensenyar religió a totes les escoles. I certament conculquen aquesta llibertat i aquesta llei els mestres que decideixen ells tot sols ensenyar o no ensenyar religió sense una consulta clara i formal feta als pares.

És com si els senyors articulistes fossin una mica sords, com aquell que entén "gimnàstica" en comptes de "magnèsia". La legislació, en resum, diu: "A les escoles públiques s'ensenyarà religió, si els pares ho volen". Però els articulistes entenen: "Els pares que ho vulguin poden fer ensenyar religió als fills... allí on els sembli, fora de les escoles públiques". Senyors, d'això se'n diu fer l'orni i desviar la qüestió.

Per altra banda, si hi ha pares cristians i conscients que fan anar els fills a les escoles públiques, ja saben el que han de voler. Saben que l'educació ha de ser coherent en qualsevol escola. El Crist és el millor model que poden presentar als fills, i els el volen fer estimar. Hi tenen dret. També a les escoles públiques.

El senyor Benjamí Bofarull que, pel que sembla —i contra el que farien esperar algunes dites seves—, té una certa experiència del maneig de la Bíblia, podria recordar les moltes vegades que Sant Pau ens diu que totes les activitats d'aquest món les hem de fer "en el Senyor"; és a dir, "en cristià". I l'educació a l'escola és una de les més importants.

Ho veuen? No prejutgem aquí qui ho fa més bé, quina escola educa millor, com seran els qui no rebin educació religiosa, ni fins a quin punt i per qui era desconeguda la llibertat de l'ensenyament religiós entre nosaltres. Només tractem de precisar quins són els drets dels catòlics a les escoles aquí i avui. Som molts els cristians que hem volgut la llibertat religiosa —i moltes altres llibertats— quan no n'hi havia. I hem patit i hem treballat perquè n'hi hagués. Per això ara que legalment n'hi ha, la reivindicuem. Com a cristians i com a ciutadans.

JORDI ASMARATS

LLIURE ALBIR (III i fi)

Cadascú té la seva concepció de les coses, i és signe de llibertat el poder expressar-ho.

Jo no vull, avui, ficar-me en l'eficàcia o en la ineficàcia de l'Escola d'ahir i en la d'ara. Com que en Xavier (veure pàg. 9, Escalenc Setembre) es pronuncia precisament sobre el "diàleg" Jué-Bofarull abocant-se —i és el seu dret— a favor del primer, no puc estar-me de fer uns comentaris sobre l'encontre dels dos personatges que en Xavier fa moure, (Baldiri i Quimet), per a exposar el seu criteri tot i donant la impressió que maneja la contradicció. És com en aquella fonda espanyola en la que cada u hi menja allò que s'hi porta ell mateix. De totes maneres, bé es veu; de comensal només n'hi ha un: en Xavier.

I en Xavier ofega el peix; una cosa és admetre, obligar o prohibir que en una escola s'hi eduqui cristianament o no s'hi eduqui cristianament, i altra cosa és que la societat, a Espanya i al món, per raons específiques, es desenvolupi altrament que quan existia la monoescola, monoreligiosa, monoteïsta, dirigida, subjectiva i intencionada; Escola que, —crec discernir— beneficia de la simpatia d'en Xavier; n'és lliure. En tot cas, si fracàs hi ha d'haver, seria el desgany de tots els sistemes pedagògics existents en el món.

La indolència i l'hedonisme no són tares d'avui ni productes de l'ensenyament actual; han existit sempre i sota qualsevol normativa educativa. A més: la passa d'indolència i d'hedonisme pot ser tractada també per altres terapèutiques que aquelles que tenen cura de les ànimes. A veure si ara algú s'atrevirà a fer endossar a l'Escola actual la màcula mundial de l'atur, el consum de droga, l'existència ecumènica del terrorisme o l'amenaça internacional dels "folls de Déu" iranians. Com si no hi haguessin altres elements causants d'aquests flagells, com són en gran part la televisió, (manxa aspirant de cultura i lectura), el cinema, la literatura, els neocostums alienants que ens vénen de fora (i que tendeixen malauradament a aguditzar-se), i altres resultants d'un sistema guiat sense escrúpols pel rendiment i el profit. Sense oblidar la revolució tecnològica que pot desbordar-nos, asfixiar-nos i embolcallar el món en una tremenda crisi social-psíquica. És veritat que molts dels responsables d'aquestes erupcions surten, a casa nostra, de les escoles d'ahir. (Alerta! prou ironia).

Deixo al càrrec dels pedagogs conscienciosos d'avui, —car n'hi ha—, la interpretació de la frase pronunciada per en Baldiri quan afirma que "s'ha de presentar una alternativa que millori el que s'intenta renovar i no pas donar-hi una guitza i posar-se a agafar mosques com uns banaus, això que és d'una irresponsabilitat que esgarrifa". En Baldiri-Xavier ja ho ha decretat: "l'assignatura d'Ètica és una farsa".

Sr. Baldiri-Xavier, no ironitzem: una cosa és fer l'històric de l'Església, i una altra és ensenyar religió. El primer pot ensenyar-se a l'Escola i fer-ho sense privilegiar-la; el segon ja és qüestió anímica per la que pares i alumne tenen el dret d'escollir. L'escola no ha de ser banderí de cap ni fer proselitisme. És evident que si un escolar vol especialitzar-se en Lletres, Dret o Plàstica, acudirà a la Facultat idònia. Idem, doncs, pel que vulgui particularitzar-se en religió o saber observar-ne el ritual; i per a esdevenir-ne ministre ja sabem que hi ha els seminaris. El que pretenc demostrar és el fet que l'Escola no ha d'excloure la bàsica de qualsevulla religió ni privilegiar-ne cap.

Per altra part un tal Joan signa un article de Novembre intítulat "Religió o Ètica" i fa referència al meu "Lliure albir" d'Octubre. Llàstima que aquest senyor no hagi tingut la meritòria lleialtat de citar el seu nom. Comença reprotxant-me d'anomenar el Sr. rector mitja dotzena de vegades; les citacions no són mai un motiu de blasme que jo sàpiga; no s'hi val de servir-se d'artificis que no tenen cap valor d'argument. Jo no barrejaré Religió i Ètica; la primera és un culte a una divinitat; la segona és un comportament que ens ha de permetre de fer el bé i d'evitar el mal; això sí que ens ha d'ésser ensenyat a l'Escola; i a casa.

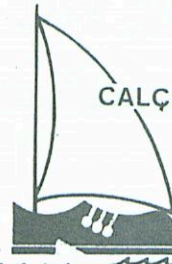
Conclueixo proclamant una professió de fe: no vull enfadar-me perquè jo sostingui un punt de vista i d'altres en sostinguin un altre. Vull seguir el consell d'en Baldiri-Xavier: Tolerància! Sí; per tu, TOLERÀNCIA, pugem de la meva consciència vel·leïtats religioses.

SADERRA

RENAULT

GARATGE FUMADÓ

C/ Ave Maria, s/n.
Tel. (972) 77 04 81
17130 L'ESCALA (Girona)

CALÇATS BALLESTA

Fundada l'any 1920

Pintor Joan Massanet, 10

Tel. (972) 77 02 53

17130 L'ESCALA

(Costa Brava - Girona)

MAGATZEMS **TITUS** S. A.

CONGELATS — CONcessionARI —

Ctra. Viladamat a Palafrugell, km 7
Tels. (972) 77 04 04 - 508 - 584

L'ESCALA
(Girona)

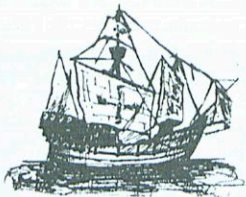
JOIERIA - RELLOTGERIA

J. Molinas

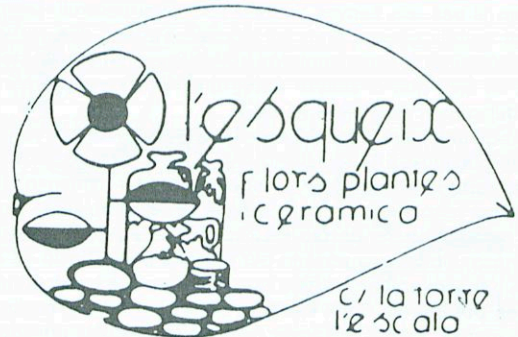
REPARACIONS

COPES I TROFEUS ESPORTIUS

C/ Joan Massanet, 26 - Tel. 77 05 48 - L'ESCALA

Caravel·la

le squeix
f'lors plantes
ceramica

C/ la torre
l'Escaló

**CENTRE
D'ESPECÍFICS**

ROSA MARIA BALLESTA

FARMÀCIA

**FÓRMULES
MAGISTRALS**

Pintor Joan Massanet, 4 - Tel. 77 15 75 - L'ESCALA

Tel. (972) 77 03 95 - COSTA BRAVA - GIRONA

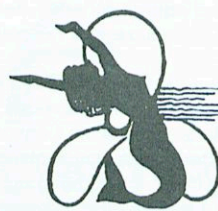

**HOTEL
RESTAURANT**

NIEVES MAR
(ANTIGA CASA NIEVES)

Tels. 77 03 00 — 77 03 04 - Passeig Marítim - L'ESCALA
(Costa Brava)

JOPA

nàutica

Closa del Llop, s/n.

Tel. (972) 77 07 55

L'ESCALA (Girona)

EMBARCACIONS · MOTORS · ACCESSORIS

EVINRUDE

NO ESTÀS SOLA A LA CIUTAT

Qualsevol semblança de les situacions aquí descrites amb la realitat és pura coincidència i els autors declinem tota responsabilitat jurídica i ens declarem insolvents davan qualsevol pretensió d'indemnització.

La Júlia treballa a la capital en una empresa financera. És una assídua del pont aeri però es pot permetre els caps de setmana a Delfià. La Júlia és, naturalment, soltera, vint-i-tants anys, interessant, divertida i molt activa.

La seva no és una masia corrent. Disposa de sauna, gimnàs, una banyera immensa, cuina ultramoderna, fins i tot té un ordinador connectat que li permet en tot moment de seguir les evolucions de l'economia internacional. També una cadena musical com n'hi ha poques, vídeo i televisió amb comandament a distància. Un llit rodó i moqueta per tot arreu. Ni diaris, ni revistes.

No li agrada estar sola i no resisteix la mateixa companyia 48 hores. Aquest estiu ha provat l'"èxtasi" a Eivissa i l'ha deixada allucinada. Li agrada fer l'amor amb la televisió engegada i la música forta mentre menja. És decidida, no li agrada tardar a prendre decisions. No té temps per dubtar, no li és permès equivocar-se i el seu pitjor enemic, que ha de vigilar constantment, és ella mateixa.

Porta roba senzilla, discreta, còmoda i elegant. Gasta perfum car i roba interior d'última moda quan en porta. Fuma tabac ros i li agrada el Whisky irlandès. Maleta de pell i mai bolso. El cabell recollit, una mica pintada amb aire natural, restaurants de luxe però cuina lleugera. Vins selectes i xampany francès. El cafè, doble i sense sucre.

Només confia en el seu ginecòleg i en el seu bon instint. No s'entreté per discutir de qüestions trascendents; és agnòstica, només creu en l'eficiència. És capaç de mantenir una conversa de treball al més alt nivell però en la intimitat prefereix el silenci acallat pel fort ritme afro-cubà que despedeixen els altaveus del seu potent equip amb el volum molt alt.

La seva habitació és en tons càlids i molt suaus; un gran mirall al sostre, llum indirecta. Tauleta de nit baixa en vidre negre, un llit immens amb una flassada a to; coixins per totes bandes. Les parets són nues de quadres però farcides de fotos blanc i negre de nois amb poca roba, tots amb mirada penetrant. Algunes fotos tenen sis o set números escrits amb retulador.

Segons el seu metge gaudeix de plena salut però fa uns anys que li van trencar el cor. Ara ni s'hi amoïna i desconeix el significat de paraules com comunicació, franquesa, veritat, amor... No llegeix perquè no entén la majoria d'escriptors, li agrada molt deixar-se caure en algun cinema i també pullular per una cocteleria. Li preocupa molt millorar la seva posició laboral i mantenir un cert "status". Dels seus companys de feina en coneix el nom i la categoria, els plats preferits, cigarret o pipa, i d'alguns d'ells les mesures i l'olor.

Porta un cotxe esportiu de color negre, amb un potent motor d'injecció, ràdio-cassette, aire condicionat, seients anatòmics i soroll suau. Pneumàtics gruixuts i llantes d'aleació. Computadora de bord, cinc velocitats, alarma electrònica, tres portes. Recentment s'hi ha fet instal·lar un telèfon, a joc amb la tapisseria, de disseny avançat.

Li preocupa la sida però és de les que pensa que "val més tenir la sida que tenir-la pansida". No li agrada que els seus amants usin preservatius però en porta sempre una capsula per si un cas... També li preocupa el Dow Jones, quina en faran el Golf pèrsic, si en Woody Allen ha fet una nova pel·lícula i la pujada de la contribució urbana d'aquest any. No juga mai a la lota, ni a la loteria, ni als ceccs ni a les travesses; però no li sap gens de greu arribar-se un dissabte a la nit al casino per arriscar a la ruleta, ttemptar un "black-jack", o fer un "chemin de fer".

La Júlia potser no pensa massa, gens, en qüestions considerades normalment importants perquè fa temps que es va adonar d'un fet. Va adonar-se que estava sola. I això no li va agradar gens. La sensació que va recórrer el seu esperit va ser anguixant i terrible. Estava completament sola, envoltada de milions de fresses, colors, objectes, persones que passaven per la vida i que mai no es trobaven en un mateix punt, i si s'hi trobaven, molt ràpid se separaven. Quant més voltes hi donava més s'enfonsava en l'abisme de la solitud i ni tan sols el Déu que tant li havien predicat

aquelles monges de l'escola aconseguia mantenir-se dret en aquella caiguda inacabable dins de si mateixa. Llavors tot li era estrany i es va sentir incòmoda, terriblement incòmoda amb ella mateixa. No va saber què dir-se i va desviar la mirada posant els seus ulls al servei de la banalitat.

Per això va decidir des d'aquell dia que dedicaria totes les seves energies a fer qualsevol cosa que li estalviés el pensar. Pensar en qualsevol cosa i finalment en la seva solitud, que no podia evitar de cap manera. I la Júlia va estudiar, es va enamorar, va trobar una feina, va trobar nous amants, va viure...

MONT-RECOVA

★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★

QUATRE PREGÀRIES DE LA NIT DE NADAL

Pregària de Sant Josep

Mira Senyor Jhawé, ja fa una setmana que hem sortit de casa. A Maria jo no li podia forçar el pas, estava fatigada i jo no sabia què fer, i ja ho veus, hem arribat a Betlem i no hem trobat hostatge. L'hostaler, Senyor perdonam, era ben malcarat, però és clar, no tenia lloc per als pobres... Quan ens ha vist muntats en un ase, no en un camell, ja n'ha tingut prou i ens ha tancat la porta... I Maria ha hagut de donar a llum en una menjadora. Però que rebufo és el xicot!... Quan el miro i penso en el misteri que jo no entenc pas, penso: "Què en serà d'aquest noi? Jo, Senyor, sé el seu fidel servidor... Com vols que dormi, Jhawé, en una nit com aquesta!... Mirant el nen ja en tinc prou!..."

Pregària de l'hostaler

Avui Jhawé et dono gràcies perquè tinc la bossa plena. Estic cansat però els denaris que he guanyat ho compensen tot!... Per una vegada, els romans ens serveixen per alguna cosa. Ha anat bé això del cens, almenys pels comerciants. Estic content, si no fos... per aquella parella de galileus pelats, que han trucat a darrera hora... no sé, no em deixen dormir. Ella estava prenyada, però no és culpa meua que els galileus, siguin tan poca cosa. Envia'm l'àngel de la son perquè tinc la mirada d'aquella noia clavada al cap... Però què? No m'hagueren donat res i «el negoci és el negoci!» Senyor, que no trigui a adormir-me... Que no em robin la bossa... que aquella noia no es mori de fred!... Aparteu de mi la seva mirada suplicant que em crema... Que faci molts diners en aquest cens. Amén.

Pregària d'un pastor

Avui Jhawé estic nerviós, no puc dormir. He vist una cua llarga de gent per hostatjar-se. Hi havia una noia jove que estava a punt de donar a llum. Manoi que n'era de bonicoia!... Quina sort el seu home!... Vet aquí que jo els he dit si volien arrecerar-se a la meua cabana, ho han acceptat agraïts, però se'ls ha acudit encendre una fogaina i els he dit: "No em cremeu la cabana"! L'home m'ha dit que parlés en veu baixa perquè el nen es podria despertar... i me l'ha ensenyat, i la seva mare m'ha mirat amb uns ulls tan ensucrats... que noi, me'n vaig corrents, crido als pastors i els hi hem portat de tot... formatge, una pell d'ovella... i el nen ens mirava com si tingués coneixement, i jo sentia tanta alegria en el cor d'haver-los deixat la cabana, que quasi no puc dormir d'alegria...

Pregària de Maria

Déu dels nostres Pares, ets, certament un Déu desconcertant!... Tant de temps preparant-nos i a la fi ha hagut de néixer en una cova de pastors, el teu fill i el meu!...

Els Pastors m'han trasbalsat. Quin contrast entre ells i la burocràcia legalista del matí. Estic angoixada!... Em pregunto: Què en serà d'aquest fill?... No és que vulgui ara desdir-me del sí que et vaig donar però estic tota tremolosa de pensar que aquest fill serà senyal de contradicció: l'hostaler li tanca la porta, els pastors senzills l'omplen de regals. Jo crido, Senyor, i llanço el meu neguit als homes de tots els temps: "Què n'heu fet, què en feu, què en farem del meu infant!... no puc dormir. Què n'és de xamós!... però sempre la pregunta em tortura. Com el tractaran els homes, com l'HOSTALER o com els PASTORS?..."

Neus Ximinis

conversa amb.....

Enrique Uranga i Ibarra, que fou Celador Major 1ª del Port de l'Escalà. El Sr. Uranga durant molts anys ha treballat al costat dels pescadors de la nostra vila. Ha estat mereixedor de la creu de la "Real y Militar Orden de San Hermenegildo". Amb el seu impecable uniforme blanc es féu familiar a tots els escalencs.

L'Escalenc.— On vau néixer?

Enrique Uranga.— Vaig néixer a un poble que es diu Ruiloba, a la província de Santander. Molt a prop de Comillas, que és més conegut potser perquè d'allí van sortir el Marquès de Comillas, el Marquès de la Coteruca, Correa i altra gent coneguda...

Ruiloba té costa, és un poblet format per set "aldeas" i el centre o nucli principal, conegut per "barri de l'Església" i cada "aldea" equidista un quilòmetre del "centre".

El meu difunt pare era un basc tancat, de Durango, no parlava ni el castellà. Va anar a Ruiloba perquè hi havien mines de blenda i plom, i a ell el van enviar d'encarregat; era pels voltants de l'any 1900. Recordo molt poc el meu pare, ja que va morir quan jo era molt petit. Érem dotze germans, tots nois, excepte la primera que era una noia. Jo era el que feia vuit.

L'Esc.— Fins quan vau viure a Ruiloba?

E.U.— Als 14 anys vaig marxar de Ruiloba per anar a navegar. Era abans de crear-se Campsa, la qual es va fundar durant la dictadura de Primo de Rivera.

El Marquès de Comillas i Correa, tenien tres vaixells, els "Conde Churruca", "Cano" i "Larousse", eren petrolers explotats per companyies estrangeres. Els nolis eren estrangers però la tripulació, espanyola. L'encarregat d'embarcament que hi havia al poble tenia cura del personal de coberta, mariners, gent de fonda, cuiners o ajudants, que es deien "marmitones", aquests últims eren els que s'emportaven totes les bofetades i eren els que menys guanyaven però els que més treballaven, crec que no constaven ni com a tripulants. Ara ha canviat molt tot, i ja calia que ho fes!

A mi, no em volien matricular ja que era massa jove, tenia 14 anys o potser encara no els havia complert. Però vaig

entrar-hi.

Quan eres a bord et feien signar una contracta per un any.

Un cop acabat l'any tenies el dret de tornar a casa des de qualsevol punt d'Europa, amb totes les despeses pagades. Es pot dir que durant els quaranta anys que he passat a la marina he recorregut tot el món.

Vaig estar embarcat durant dotze anys amb uns vaixells que anaven a Amèrica que eren molt diferents dels d'ara.

Bé, tornem-hi. Jo era molt jove. Però calia espavilar-se ja que en morir el pare i amb tanta colla, vam quedar molt desamparats. No era pas com ara que hi ha assegurances socials i tantes ajudes. Recordo que el meu pare guanyava un duro, que en aquell temps era una fortuna i encara tenia un miner que ajudava la mare.

Com deia abans, en morir el pare, tots vam haver de posar-nos a treballar. Jo em vaig embarcar, amb set o vuit llops de mar, per anar primer a Londres. Portava un vestit que m'havia comprat la mare i que va costar 14 pessetes, però anava amb espadnyes. A Londres, cadascú anava amb el seu sac de lona, jo portava les coses, les poques que tenia, amb un mbcador de fer "farcells" que m'havia preparat la meua mare. Era el mes de febrer, feia molt fred i plovia molt. Vam haver de fer una llarga caminada sota la pluja i jo amb espadnyes!

Fins que un dels mariners se'n va adonar, va obrir el seu sac de lona i en va treure unes botes enormes, me'n sobrava la meitat, tenia treballs a caminar i ells anaven molt depressa. Semblava que dintre les botes hi havia boletes, i és que a dintre de cada bota hi havia una capça de llustre. Com que m'anaven tan grosses no ho vaig notar fins que el llustre es va vessar.

Quan vam arribar a bord tothom sabia a on havia d'anar, menys jo. Em van fer anar a on en deien "el Ranxo", allí només hi havia una llitera, però els ferros i prou! Sort que un em va deixar una màrrega de pellofes de blat de moro, no penseu pas que fos de llana, no! Vaig passar un fred que no ho oblidaré mai més. Així va passar un any. El primer maquinista, que era de Santander, em va agafar molt d'apreci i em va ajudar molt, em feia de mestre i vaig aprendre moltes coses, inclús hi vaig estudiar nàutica i amb els anys vaig poder anar ascendint.

A l'any 33, en venir la República, jo ja havia recorregut tots els destins de bord. Tenia uns 25 anys.

L'Esc.— Com va ser que vau venir a Catalunya?

E.U.— A l'any 1933 vam treure les comandàncies de marina de cada província marítima i es va crear la subsecretaria de marina civil dins del Ministeri d'Indústria i Comerç. I també delegacions a cada província marítima i les corresponents subdelegacions.

A nosaltres ens van deixar triar entre quedar-nos a la Marina de guerra o passar al nou cos que s'havia creat, amb els mateixos drets, però éssent només civils. Bé com a delegats marins civils, bé com a subdelegats marins civils.

Roses va passar a ser una subdelegació de Marina.

Es va crear també, llavors, el cos de policies marítims: inspectors, agents de primera i agents de segona.

La branca dels pescadors és l'única que continua a Espanya sota la tutela dels militars. Això no hauria de ser així, de fet n'hi ha molts que protesten. El govern de la República va separar la Marina de guerra de la Marina civil. Ara voldrien tornar-ho a fer, però serà difícil.

Actualment a les Ajudanties de Marina com Roses, Palamós, Sant Feliu de Guíxols hi ha un Capità de Corbata.

L'Esc.— Es van fer oposicions? Us hi vau presentar?

E.U.— Quan vaig arribar a Espanya, després d'un dels meus viatges, em va cridar aquell capità amic meu i em va informar que hi havia 142 places vacants i que era una cosa que podia interessar-me molt a mi. Em va dir que eren places molt bones i que jo estava preparat per presentar-m'hi. Em va convèncer i vaig fer la sol·licitud corresponent.

Per aquestes 142 places vacants que us deia ens vam presentar al concurs uns mil cinc-cents i escaig. Jo pensava que era difícil que m'aproveessin entre tanta gent com s'havia presentat, però vaig treure la plaça.

Als que vàrem aprovar ens varen donar dos mesos de temps per presentar-nos. Al cap d'un temps vaig rebre un comunicat dient que havia de presentar-me a la regió "Tramuntana", a la delegació marítima de Barcelona. Allí em van donar el carnet, el reglament i la pistola. Jo m'hi vaig presentar molt tard, ja quasi passaven els dos mesos de termini i em van dir que era l'últim de tot Espanya que es presentava i que m'enviaven a la Selva; jo ni sabia que existia Selva. Pensava que em portarien castigat a algun lloc, i resulta que m'enviaren a Port de la Selva. Allà vaig estar molt bé. Estava en una fonda que

PER QUÈ NO FEM UN PESSEBRE? PROVEM-HO

Fer pessebre, ser pessebrista, significa observar la naturalesa i fer-se una petita còpia, amb enginy. Per a realitzar-ho bé, tan bé com es pugui, caldrà organitzar-se. I posar-hi un xic l'alenada de l'artista, que tothom sol portar a dintre, amb més o menys intensitat. Podrèiem començar dient, doncs, que per ser pessebrista ens cal ser:

OBSERVADOR, ENGINYÓS, ORGANITZADOR, I UN PUNT D'ARTISTA.

No ens espantem abans d'hora. Allà on no arriba un individu pot arribar-hi un equip. I en l'equip poden figurar-hi improvisats fusters, paletes, muntadors elèctrics, pintors, decoradors, ambientadors i molts especialistes més.

TENIM LA IDEA?

La idea, el tema, ha de ser el motor que posi en marxa el "fer pessebre". Per exemple, es pot escollir la realització d'un pessebre amb ambientació d'aquella Terra Santa (avui, Israel) on va néixer Jesús, o bé situar-lo a la nostra terra catalana. Es pot triar: fer un pessebre ben obert, visible per molta gent a la vegada, o fer un pessebre que es miri per una boca: és el diorama.

QUINS ELEMENTS TÉ UN PESSEBRE?

El lloc de Naixement. —Element bàsic, imprescindible. A vegades és la "cova" de Betlem, a vegades un graner de casa de pagès, porxo, etc. El Naixement ha d'ocupar un lloc molt preferent: per ell es fa el pessebre.

Les construccions. —Depenen de l'ambientació escollida. Si és l'oriental, les cases podran ser copiades d'il·lustracions d'aquells indrets. Si tirem per ambientació catalana, les construccions seran masies que podran ser inspirades en les que veiem quan sortim d'excursió, o en algun llibre. No cal dir que hi ha una infinitat de possibles ambientacions. Cada una requerirà un tipus determinat de construcció.

Les muntanyes, els camins i els boscos. —Ja més lluny de la boca del pessebre poden venir unes muntanyes. Molt millor si es pot contemplar un paisatge a través d'un bosc. El paisatge es veurà més animat. En decidir quin tipus de bosc hi farem cal vigilar, observar; per exemple, seria un error que en un pessebre ambientat en un poble mariner de la Costa Brava hi plantéssim avets que són propis de l'alt Pirineu. En parlar dels materials veurem què ens pot servir per fer les diverses classes d'arbres

El celatge. —El cel o teló de fons es pot fer de paper pintat blau molt clar, gradualment més clar de la part baixa, coincidint amb l'horitzó. Si el celatge es fa de cartolina és més consistent, sense perill d'arrugues. Encara millor, de fusta-tauler. Hi ha un celatge més complicat (car): un vidre esmerilat, per a obtenir un contrallum; al darrera del vidre s'hi pot muntar unes files de muntanyes retallades en paper de seda blanc, blau clar, blau fosc i s'il·lumina per la part de darrera. Millor si es pot posar un tub fluorescent.

L'enllumenat del pessebre. —Fonamentalment han d'haver-hi tres punts de llum: primer, en el Naixement; segon, una llum general, per tot el paisatge; i tercer, a l'horitzó, entre les darreres muntanyes i el celatge. Cal realitzar experiments amb papers de cel·lofana de diversos colors: un focus amb claror verda ajuda i subratlla la verdor de les copes dels arbres. La claror blava dissimula les arrugues del celatge de paper, si cal. La claror groga crea una certa intimitat: bona cosa per enllumenar l'escena del Naixement. Una bombeta vermella pot anar bé per "fer" foc a terra, per escalfar la Gova: cal enterrar molt correctament mitja bombeta (compte, electricitat!) i col·locar-hi tot voltant vidre picat (d'aquell de quan es trenca un got de duralex) i un xic de cendra.

Alguns pessebres es fan ambientats en la nit. Un bon clar de lluna pot ambientar el misteri de la nit de Nadal; però fer aquests pessebres pot ser propi de pessebristes mandrosos perquè amb la foscor no cal treballar-los tant.

I QUINS MATERIALS TREBALLAREM?

El porexpan. —Excel·lent material per fer el cos de les cases i construccions en general. Fàcil de tallar i perfilar amb l'ajuda d'un ferret ben calent. Així es poden obrir portes i finestres a una planxa de "porexpan".

El guix. —O escaiola. No és pas ciment, no cal patir, no és perillós. Una enguixada d'una planxa de porexpan, ben llisa, ens permetrà marcar-hi, rasant amb punta de ganivet, pedres, rajoles i deteriorats que solen veure's a les façanes de cases velles.

El suro. —Secreció de l'alzina surera. Amb les seves rugositats, i fins i tot el color, és el material més apte per a fer muntanyes, marges, roques, penyassegats, i semblats accidents geogràfics, si hom no desitja pastar guix.

El fang i les plastilines. —Molt útils per a modelar petites coses, sense pressa, sense "adormir-se" el material.

Les branques. —Diverses plantes del bosc ens serveixen per "fer" unes determinades classes d'arbres:

Branques de boix: per "fer" l'alzina surera. Si la part baixa del tronc la rasquem i la pintem de vermell-marró tindrem una alzina surera acabada de pelar.

Branques de farigola: per "fer" l'olivera centenària, recargolada.

Branques de bruc: per "fer" pins. Cal aprofitar allà on hi ha la bifurcació del bruc. El verd del bruc caurà de seguida. El futur pi es quedarà sense copa. La copa del pi la farem amb un grapat de molsa seca. Només caldrà pintar-la de verd.

Branques seques, de qualsevol tronc: per "fer" xiprers. El verd del xiprer s'aconsegueix amb un tros d'esponja vegetal, esponja de carbassa, retallat degudament que acabi en punxa. Caldrà pintar l'esponja. Una fila de xiprers ens pot donar una imatge de l'Empordà, on els pagesos defensen els seus camps contra la tramuntana.

Aprofitem l'anada al bosc: agafem també unes cloves de glans, el fruit de l'alzina, i ens serviran per fer uns nius que podrem penjar als arbres o a sota la cornisa d'una casa.

PERÒ ANEM AMB ORDRE

Tots aquests elements que hem tractat separatament s'han d'ordenar. Sempre que s'intenta copiar o transplantar en certa manera la naturalesa, l'ordre es diu PERSPECTIVA. Aquesta paraula significa la representació d'uns objectes que, quan són mirats des d'un lloc fix, la seva visió recorda molt fidelment la mateixa realitat. És a dir: mirant un pessebre construït observant les normes de la perspectiva ha de donar la sensació de què hom està veient un paisatge "de debò".

Baixem dels núvols de la teoria: una casa gran i un arbre gran s'han de col·locar a primer terme: les coses mitjanes a segon terme, i les petites al darrer terme. Una altra peça molt important de l'ordre o perspectiva és l'HORIZÓ o ratlla que separa el celatge i les darreres muntanyes. L'horitzó ha de venir a l'altura dels ulls de les figures del primer terme.

ARA PINTAREM!

Pintarem començant per una primera capa general. Posteriorment vindran els matissos, els tocs i els retocs. El primer terme cal pintar-lo amb tons forts, decidits. Els altres termes han d'anar baixant de to, fins a arribar a un horitzó gairebé imperceptible, suau de to, que es confongui gairebé amb el cel. La pintura general més indicada és l'anomenada "a la cola". Al final, molt al final, es poden donar uns tocs de pintura a l'oli. Amb vernís brillant s'obté un magnífic efecte d'humitat, per exemple, molt escaient en aquelles canyerries rebentades que a vegades ragen per les façanes de les cases velles, o la voltant d'un sajareig o abeuradora.

ELS ACABATS

Caldrà cobrir degudament el baix de la plataforma si hem fet un pessebre totalment obert. Si hem fet un pessebre-diorama (per ser mirat des d'una sola "boca") caldrà tapar, a més, els costats. L'operació de tapar també pot ser ocasió de manifestar un sentit o gust artístic: hi ha molt de camp per córrer des de col·locar-hi paper, simplement i pobrement, o una cortina, fins a decorar els costats de la boca amb dibuixos, posters, frases nadalenes o bíbliques, christmes, collages al·legòrics, i semblants, que poden ser la signatura final de l'obra del pessebrista.

Si fos un pessebre públic seria molt adient una ambientació sonora. Es podria amplificar una gravació de nades dels cançoners catalans, o bé de l'oratori. "El Pessebre" de Pau Casals, o bé que uns rapsodes ens enregistressin una bona antologia de poesia natalenca del país. Seria l'últim toc a la signatura del pessebrista.

(Extret de "El Pessebre", de J. Dalmau i J. Perpiña)

Amb motiu d'aquestes diades de Nadal i Reis, us oferim, a títol orientatiu, un recull de jocs i llibres adients per a diverses edats donada la importància que tenen com a instruments educatius i d'esbarjo.

El llistat que s'exposa a continuació és una mostra, per tant no són excluent altres que aquí no s'anomenen per manca d'espai.

A l'hora de fer un obsequi cal pensar en les necessitats del nen i val la pena fer servir uns criteris de selecció.

BONES FESTES

JOCS PER A INFANTS

NADONS FINS A 15 MESOS

- Mòbils
- Joguines que es puguin ficar a la boca
- Sonalls que pugui agafar i/o moure amb la mà
- Joguines que produeixin melodies i moviment
- Joguines d'obrir i tancar, de treure i ficar, d'apilar...
- Córrer-passadissos
- Llibres d'imatges
- Encaixos
- Pilotes i vehicles tous
- Nines i animals tous
- Joguines per a dins de l'aigua
- Pales i galledes

DES QUE COMENÇA A CAMINAR

FINS A 3 ANYS

- Joguines per picar
- Arrossegalls
- Cavalls-escombra
- Cavalls o altres per muntar-hi
- Llibres d'accions i històries
- Encaixos, puzzles
- Vehicles
- Pilotes
- Nines i animals
- Cotxets
- Carretons
- Joguines per l'aigua
- Pales i galledes
- Construccions apilables
- Tricicle o bicicleta
- Pissarra, pintura dits, pinzells, ceres, llapis...
- Plastilina, gomets
- Jocs d'enfilar
- Jocs reconeixement colors, formes, tamanys
- Baldufa
- Titelles

DE 3 A 6 ANYS

- Encaixos, puzzles, trencaclosques
- Llibres
- Discs i cassettes de contes i cançons infantils
- Jocs reconeixement lletres i números
- Jocs de retentiva, d'associació, etc...
- Vehicles, garatges
- Pilotes
- Nines, animals, casetes nines
- Cotxets
- Carretons
- Joguines per l'aigua
- Pales i galledes
- Construccions apilables i acobables
- Joguines desmontables
- Bicicleta
- Cotxe, tractor, etc...
- Patinet

- Patins
- Pissarra, pintures, fang, etc...
- Jocs d'habilitat manual (piuets, cosir, etc...)
- Jocs de punteria (bitllar, golf, etc...)
- Jocs d'imitació de vida quotidiana (telèfon, cuineta, bressol, escombres...)
- Jocs d'imitació d'oficis (banc de fuster, paletes, jardineria, etc...)
- Titelles
- Instruments musicals
- Jocs de societat (parxís, cartes, dòminos, etc...)
- Animals i ninots articulats (clits)
- Cine

DE 6 A 12 ANYS

- Encaixos, puzzles, trencaclosques
- Llibres
- Discs, cassettes
- Jocs afiançament lectura i càcul
- Jocs de retentiva
- Vehicles, garatges
- Nines, animals, casetes nines
- Construccions acoblables
- Bicicleta
- Patinet
- Patins
- Jocs de punteria (Golf, petanca, etc...)
- Pissarrer, etc...
- Jocs d'imitació quotidiana i d'oficis (eines)
- Jocs esportius (raquetes, etc...)
- Autopistes, circuits, trens, etc. amb control
- Jocs de màgia
- Material experimental i joguines tècniques (microscopi, prismàtics, tocadisc, màquina fotografar, walkie talkie, etc...)
- Jocs de física i química
- Objectes voladors (estels, avions llencívols, etc...)
- Jocs de societat (monopoly, escacs, etc...)
- Clits
- Cine
- Titelles
- Instruments música (per aprendre a tocar)
- Electròniques

MES DE 12 ANYS

- Puzzles
- Llibres
- Discs, cassettes
- Jocs de societat
- Bicicleta
- Esportives
- Material experimental i joguines tècniques
- Jocs de física i química
- Electròniques (acoblables al televisor, jocs d'ordinador, vehicles, ràdio-dirigits)
- Instruments música

LLIBRES

EDAT	EDITORIAL	COL·LECCIÓ	AUTOR	TÍTOL
FINS A 7 ANYS				
(Llibres on predomina la imatge, sense text o text senzill només per explicar els dibuixos, lletra gran.)				
	Jovenut Molino	Quadrada	Mitsumasa ANNO Carolyn BRACKEN Carolyn BRACKEN	«EL VIATGE D'ANNO». «CONDUEIX TU MATEIX UN COTXE» «PILOTEJA TU MATEIX UN AVIÓ».
	Bruguera	Les meves botigues	Carles BUSQUETS Carles BUSQUETS	«ADELA LA CASTANYERA» «JOAN EL VERDULAIRE»
	LA Galera	Mirem	Roser CAPDEVILA Roser CAPDEVILA	«MIREM EL CAP DE SETMANA» «MIREM LA CIUTAT»
	Arin Barcanova	Les tres bessones i... Llocs de treball	Mercè COMPANYY Philippe DUPASQUIER Philippe DUPASQUIER	«LES TRES BESSONES I LA VENTAFOC» «AEROPORT» «L'ESTACIÓ DE TREN»
	Condal		Enric LARREULA Enric LARREULA	«BARBABUM I EL DINAR» «BARBABUM I L'ESTEL»
	Jovenut	Les aventures del drac Tomasot	Cristina LASTREGO Cristina LASTREGO	«EL DRAC TOMASOT AL CAMP» «EL DRAC TOMASOT ES DISFRESSA»
	Molino	Aprèn un xic més	Deborah MANLEY Deborah MANLEY	«AQUEST SÓC JO» «COMPTEM ANIMALS»
	Océano	Miro i lleigeixo	Mercer MAYER Mercer MAYER	«PER A TU, MARE» «PETIT MONSTRE ÉS A CASA»
	Parramon	Els cinc sentits	Maria RIUS Maria RIUS	«EL GUST» «L'ÓIDA»
DE 8 A 10 ANYS				
(El text té ja més importància. Encara força il·lustrat. Temes més complexos).				
	Destino	Sèrie Munia	Asun BALZOLA Asun BALZOLA	«MUNIA I EL COCODRIL TARONJA» «MUNIA I LA SENYORA SETSIVELLES»
	Teide	Avui sabreu	Amèlia BENET Amèlia BENET	«PER QUÈ CANTEN ELS OCELLS» «QUÈ ÉS EL BLAT»
	Toray	Contes d'Enid Blyton	Enid BLYTON Enid BLYTON	«LA BETSY MAY A LA PLATJA...» «EN BILLY-BOB I LA TETERA ROSA...»
	La Galera	La Xalupa	Fernán CABALLERO Carlos CASARES	«LA NENA DELS TRES MARITS» «EL GOS TUPÍ I EL LLOP CRISPÍ»
	Cruïlla	Vaixell de vapor Sèria blanca	Joaquim CARBÓ Mercè COMPANYY	«EL DIA QUE CECILI ES VA PERDRE» «LA HISTÒRIA DE L'ERNEST»
	Abadia de Montserrat Barcanova	Llibres del Sol i de la Lluna Els elements	Mercè COMPANYY Mercè COMPANYY Alfred LEUTSCHER David LLOYD	«LA LLEGENDA DE FRA GARÍ» «EN GIL I EL PARAIGUA MÀGIC» «AIGUA» »AIRE»
DE 10 A 13 ANYS				
(El text constitueix la part essencial. Molt poca il·lustració).				
	Del Mall La Magrana	Llibres amb cua El petit Esperver	Josep ALBANELL Josep ALBANELL Richard ATWATER	«A LA VORA DE L'ESTUFA» «EL LLAPIS FANTÀSTIC» «MÍSTER POPPER I ELS PINGÜINS»
	Abadia de Montserrat Timun Mas	La Xarxa Tria la teva aventura	Josep ALBANELL Núria ALBO Richard BRIGHTFIELD Richard BRIGHTFIELD	«UN LLIBRE AMB CUA» «EL FANTASMA SANTIAGO» «EL CAU DELS DRACS» «EL SUBMARÍ FANTASMA»
	Cruïlla	El vaixell de vapor Sèrie Blava	Joaquim CARBÓ	«LA ROSER VERAÇ I ALTRES CONTES»
	Cruïlla	El vaixell de vapor Sèrie taronja	Hilary RUBEN	«NÚVOL DE NOVEMBRE»
	Aquari	Tu ets l'autor	Louise MUNRO FOLEY Louise MUNRO FOLEY	«AVUI TU ETS L'ESTRELLA DE LA TELEVISIÓ». «EL TREN DEL TERROR»
	L'Atzar Toray	Lectures de l'estudiant Puck	Manuel MARINELLO Lisbeth WERNER Lisbeth WERNER	«DOS CONTES D'ANIMALS» «PUCK, SEMPRE ETS TU, PUCK» «PUCK VA A LA NEU»
	L'Atzar	Tires de còmic	Isidre MONÉS	«MECANOSCRIT DEL SEGON ORIGEN» Vol. 1 i 2
DE 13 A 16 ANYS				
(Veritables novel·les adaptades als joves)				
	Barcanova	Centaure	Avel·lí ARTIS-GENER Pere VERDAGUER	«L'INVENT MÉS GRAN DEL SEGLE VINT» «QUARANTA-SIS QUILOS D'AIGUA»
	Laia	El Nus	Richard BACH Oriol VERGÉS	«JOAN SALVADOR GAVINA» «EL SUPERFENÒMEN»
	La Galera Drac La Galera	Els Grumets de mar enllà Drac: literatura Cronos	Thea BECKMAN Montserrat BENET Else BREEN Laura CONTI	«TINC EL PARE AL BRASIL» «VIATGE AL CENTRE DE LA TERRA» «TAMBÉ ET POTS MORIR A LA PRIMAVERA» «UNA LLEBRE AMB CARA DE NENA»
	Pòrtic La Magrana	El blat tendre L'Esparver Autors clàssics	Karl BRUCKNER Gottfried August BÜRGER	«SADAKO VOL VIURE» «LES AVENTURES DEL BARÓ DE MÜNCHHAUSEN».
	La Magrana	L'Esparver Autors catalans	Joaquim CARBÓ	«OPERACIÓ BORINOT»
	La Gaya Ciència La llar del llibre	Lectures Moby Dick Biblioteca Folch i Torres	Pere CALDERS Josep M. FOLCH I TORRES	«TRES PER CINC, QUINZE» «LES FORMIDABLES AVENTURES D'EN PERE FI»

I MOSTRA DE PESSEBRES TRADICIONALS I ARTÍSTICS

L'ESCALENC, en col.laboració amb l'Ajuntament i la Parròquia, convoça la Primera Mostra de Pessebres Tradicionals i Artístics per a aquestes diades de Nadal. La raó de la mostra és fomentar l'aspecte cultural i artístic d'aquest costum tan arrelat en el nostre poble.

En aquesta mostra hi pot participar tothom que vulgui, a nivell individual o amb grup (el nombre de participants vindrà determinat per l'espai de que es disposa). La Mostra no té caràcter de concurs ni de competició, es tracta únicament d'una manifestació artística i cultural oberta al públic.

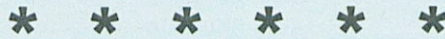
Els pessebres es faran i s'exposaran a les capelles laterals de l'església parroquial a partir del 18

de desembre a la tarda fins al 7 de gener, que s'haurà de desmuntar tot i recollir-ho.

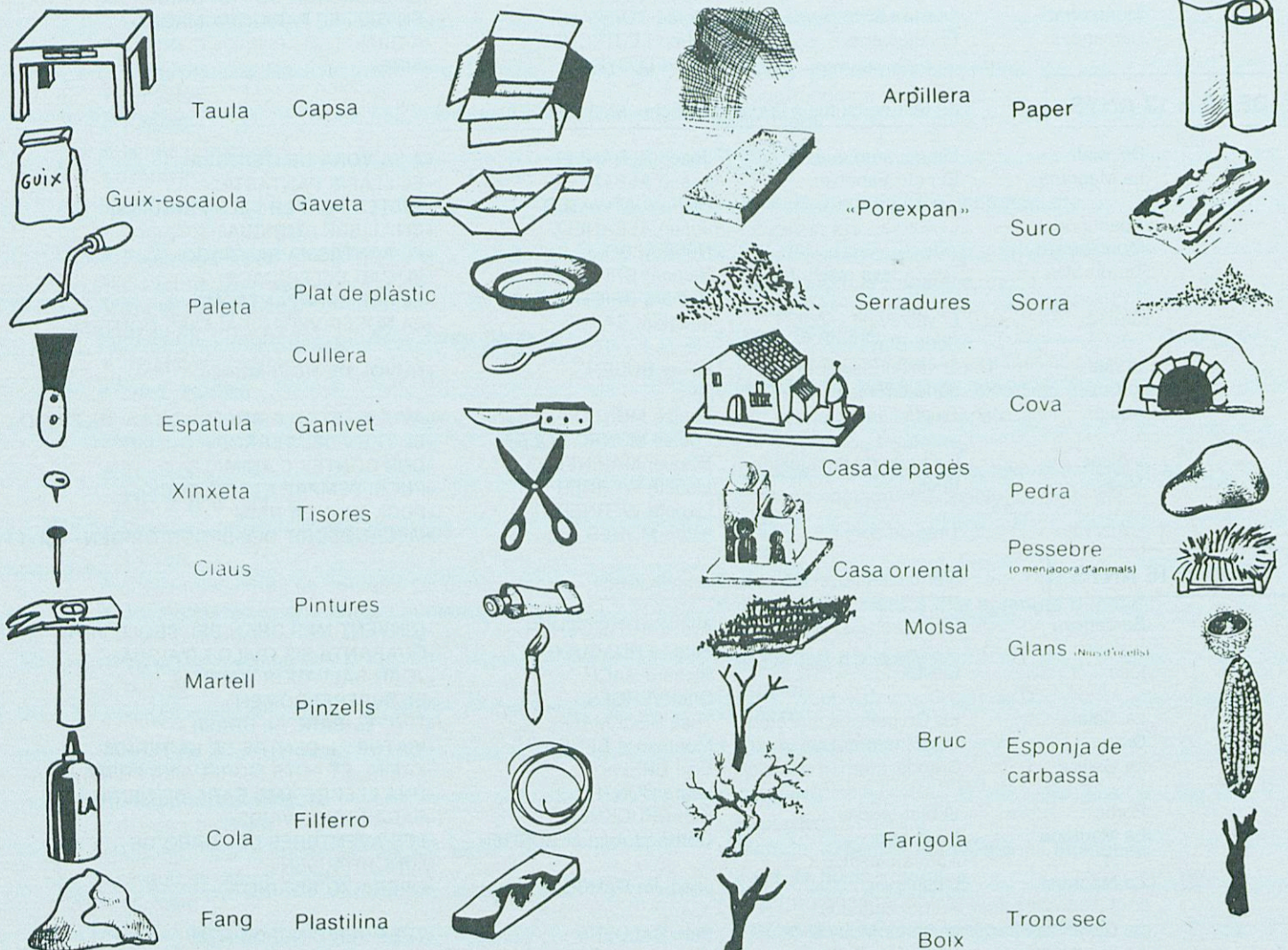
Cada participant o grup tindrà a la seva disposició una taula de fusta (totes seran de la mateixa mida) i un lot mínim de figures, sempre que no vulgui utilitzar les seves o no se les vulgui construir ell mateix; tota la resta: molsa, suro, serradures, altres figures, etc. hauràn de portar-s'ho els participants; hi haurà també la possibilitat d'utilitzar una connexió elèctrica per a la qüestió de la il.luminació.

Tothom qui hi estigui interessat es pot inscriure i/o demanar més informació a la rectoria.

Si us animeu a participar-hi, el dia 22 a les 7 de la tarda farem la inauguració. Au, vinga!

MATERIALS

em tractaven molt bé i pagava 4,50 pessetes cada dia.

L'Esc.— De Port de la Selva va venir a l'Escala?

E.U.— Sí, vaig venir a l'Escala, em vaig estar a Cal Gambo, allà hi tenia habitació, despatx, em rentava la roba i hi feia els tres àpats, menjava molt bé i pagava a la mestressa, la Sra. Cristina, cinc pessetes cada dia!

Aleshores guanyava cinquanta duros al mes. Això era molt per aquell temps, a més era solter. Puc dir que el primer canot que hi va haver a l'Escala va ser el meu.

Vaig arribar a aquesta vila, el dia 4 de desembre de l'any 1934. De seguida em vaig fer amic d'en Bou, de l'Ametller, que era veterinari, fill d'Olot, d'en Quilis i de molts d'altres.

Va venir la guerra i vaig estar aquí fins que em van movilitzar. He de dir que aquí m'ho vaig passar força malament.

Un cop movilitzat no vaig anar al front, vaig estar quasi sempre a Barcelona. Allà vaig conèixer a don Vicente, el capità de corbeta que hi va haver més tard a Roses.

Després de la guerra vam passar a dependre altra vegada del Ministeri de Marina. Però nosaltres vam quedar en espera, érem policies marítics, es pot dir que ni carn ni peix.

Llavors va sortir una disposició per la qual es creava, dins el cos de suboficials de l'armada, la secció de "Celadores de Puerto y Pesca". Les categories eren: Celador segundo, que equivalia a sargent; celador primera, a brigada; celador mayor de segunda, alfèrez; i celador mayor de primera, que equivalia a tinent.

Jo vaig arribar fins a tinent, però no vaig voler marxar de l'Escala, ja estava casat i l'ascens representava cobrar molt poc més, ja que els trienis eren els mateixos els meus que els dels generals i els dels almiralls. Així que em vaig quedar aquí per sempre. M'agradava anar lluitant amb els pescadors amunt i avall. Hi van arribar a haver més de cinquanta embarcacions de teranyina. Quan vaig arribar al pòsit era al carrer Alfoli. Recordo que al poble hi havia molta misèria. Tots els pescadors estaven endeutats en la cooperativa del pòsit. Es menjava pa i anxoves. Ara tot ha canviat molt.

A mí em respectaven. Quan vaig plegar em van regalar una placa commemorativa. Però, és clar, el que té un lloc de responsabilitat, si vol complir, sempre deixa algun enemic. Però tinc la satisfacció de poder dir que tinc més amics que enemics.

L'Esc.— En què consistia la vostra feina?

E.U.— Entre altres coses havíem de passar revista a la cartilla naval. Jo, com que coneixia a tots els pescadors, els tenia arxivats per "reemplazos" i dedicava un dia a passar revista a tots,

ho comunicava a la Comandància i s'ha acabat. Així ells no s'havien de preocupar de res.

I el mateix passava amb el rol. No entenc perquè una embarcació ha de presentar-se cada mes a la comandància de marina. Jo sabia de memòria els noms de totes les embarcacions, per tant jo mateix ho arranjava i d'aquesta manera els mariners no havien de venir. Jo feia el que havia de fer, però, per exemple, els rols de les embarcacions els despatxava jo sol.

La pistola que us he dit que em van donar en el moment del nomenament, no la vaig fer servir mai durant els quaranta i tant anys de servei.

Recordo pescadors que eren molt bona gent. A tot Espanya els pescadors són iguals, però els d'aquí eren més cultes, sabien moltes coses. Hi havia més de cinc-cents pescadors. Ara quants n'hi haurà?. Molt pocs.

L'Esc.— Recordeu algunes anècdotes?

E.U.— Els pescadors de l'Escala sempre havien de denunciar les vaques de Roses que els hi agafaven el peix que era seu. Havíem de sortir, amb temporal i tot, a buscar les vaques.

Una vegada me'n van venir tres o quatre d'aquí, entre ells en Pepet Bruguera (Salvat), que era el President del Pòsit, també hi havia en Moner. El temporal era molt fort. Els d'aquí no havien pogut sortir i hi havia unes vaques tirant. Vam anar cap a Roses a parlar amb l'Ajudant de Marina. Vam discutir amb ell i ens va donar permís per embarcar-nos i anar a parlamentari amb els pescadors de les vaques perquè pleguessin, per fer-les tornar a port. Bé, així ho vam fer. Dues van tornar, però la tercera es resistia a deixar-nos pujar. Aleshores vaig treure un trabuc que m'havia deixat Don Vicente. I no se com va ser que, en donar l'ordre de que tots anessin a proa, se'm va disparar. Quin no va ser el meu ensurt. Va ser la primera i l'última vegada que he disparat en la meua vida. Jo ni sabia que era carregat, però tot i això va ser molt efectiu, els pescadors van cedir i se'n van anar a port.

Fa molts anys es va demanar un crèdit per fer el pòsit nou i va venir l'almirall Bastarache per veure com anaven les obres, aquest era el Capità General de Cartagena, el "jefazo". El dia de la seva vinguda, totes les forces vives del poble érem davant del pòsit esperant; hi havia en Sabadí, que era l'Alcalde, en Nonito, que era el President del Pòsit, els militars...

L'home tardava molt en arribar i jo els vaig dir que si els semblava bé que m'avançés fins a l'escorxador per donar-li la benvinguda. Totes les autoritats hi van estar d'acord. Vaig marxar i encara no era a l'escorxador quan vaig veure el cotxe que arribava, amb les insígnies i amb tota la motoritzada per

davant. Jo em vaig posar en posició de "firmes", com un rave. En passar el cotxe davant meu i veure'm amb uniforme es va parar i el Capità General em va fer pujar. Era molt trempat. Va començar a preguntar-me coses: què feia aquí, si estava casat, si la feina m'agradava... Li vaig anar explicant tot. Jo vaig pensar: "ja el tinc a la butxaca". Arribem al carrer de Gràcia on estaven tots esperant i va començar la música militar... Jo li vaig presentar les autoritats i amb elles va visitar el pòsit i tot el que venia a veure. Bé, quan ja marxava, jo estava al costat de la porta en posició de "firmes" i va i em diu: "Y, Usted quién es?". Això sí que va ser gros, després de portar-me amb el seu cotxe i fer-me explicar tota la meua vida!

Una altra vegada va venir l'Almirall de Barcelona, que era molt amic de l'Almagro, a dinar a Ca la Neus. Venia d'incògnit, però, ara no recordo com, me'n vaig assabentar. Jo em vaig posar de blanc, amb l'uniforme impecable, vaig pensar que encara que no m'haguessin avisat oficialment seria bo que em veies de servei per la platja. M'estava passejant, doncs, per la platja, pensant anar-lo a saludar més tard. Amb això va passar en Del Rio i em diu: "Conyo Uranga, a quien esperas?". Jo li vaig fer tota l'explicació. I em diu: "Espera, que tengo un regalo para tí". Es posa la mà a la butxaca i es treu una ampolleta petita i, de repent, m'arruixa de dalt a baix, tot l'uniforme blanc, amb tinta blava. Vaig quedar tot blau marí. Quin disgust! Jo, esperant anar a saludar a l'Almirall i ell m'embruta d'aquella manera! Li vaig dir: "Estás loco?. No ves lo que has hecho?" Ell, riu que riu. Sort que al cap d'un moment vaig veure que la tinta, en secar-se, desapareixia, però l'ensurt va ser molt fort.

També recordo que, una vegada, vam saber que don Vicente, que tenia un caràcter molt fort, havia dit: "El mal de los males es tratar con animales i el peor de los peores es tratar con pescadores". Els pescadors que eren de l'Escala, s'ho van agafar malament, com és natural. Era President del Pòsit el difunt Bruguera, que era un home molt sa, que va treballar molt per la pesca i me'n va assabentar.

Jo era molt amic de don Vicente i anava cada dia a Roses, amb el camió de Can Massafont, per ajudar-lo, però aquell dia ja no hi vaig anar i vaig estar tota una setmana sense anar-hi. Em va telefonar que hi anés, que estava sol i tenia feina. Jo li vaig contestar que havia de rectificar el que havia dit, que havia tractat d'animals als pescadors de l'Escala i que jo, per això, no hi passava. Va dir que hi anéssim, que rectificaria. Hi vam anar amb uns pescadors i davant d'ells va rectificar.

Rodoma

EDUCACIÓ ANTIDROGA

La gent més inclinada al consum de drogues i a la toxicomania ha canviat respecte la d'èpoques anteriors. Fins no fa pas gaire, els individus més propensos a la malaltia de les drogues acostumaven a ser adults marginats, delinqüents, vagabunds o desheretats. Des del 1965, en canvi, el consum d'estupefaents augmenta entre les classes acomodades, els intel·lectuals i els estudiants. A més a més, any rera any, la mitjana de drogaadictes està formada per una població cada vegada més jove, i els estudiants adolescents en són particularment vulnerables, a aquest mal.

Les estadístiques del Ministeri de Sanitat assenyalen que, mentre el període 1971-1974 l'edat d'iniciació a les drogues era la de 24'7 anys, el 1975-1976 va baixar als 17'8, i actualment es troba entorn dels 15'9 anys d'edat. No hi ha doncs, cap dubte: la droga fa forat de manera molt particular entre els adolescents espanyols. Les dades extretes d'una enquesta elaborada pel Ministeri de Sanitat revelen que 2.100.000 joves d'aquest país, de catorze a vint-i-un anys, es fan amb el porro, el LSD, les amfetamines o altres estupefaents més forts.

No ens ha d'estranyar, per tant, que els últims anys s'hagi desplegat una espectacular campanya contra l'ús de les drogues, dintre o fora de les escoles, per intentar salvar els joves d'aquest perill. Experts en sanitat, mestres, educadors, metges, psicòlegs, pronuncien conferències, projecten diapositives o films antidroga, als joves per dissuadir-los d'incórrer en aquest pernicios consum. Però no importa. Tot és inútil. Cada dia són més els joves que s'abandonen passivament a la nefasta seducció que sobre ells exerceix l'ús prohibit d'un o l'altre al·lucinogen. L'educació antidroga a les escoles no fa, ara per ara, cap efecte positiu entre el narcisista jovent del moment.

POTENCIAR NOUS VALORS

A què és degut una inoperància tan palesa? A les Jornades sobre l'ús i tractament de les drogues, celebrades a Barcelona durant el passat mes d'octubre, es desxifrà probablement la clau del problema quan, en elaborar les conclusions finals sobre el tema s'assenyalà, en el punt quart del redactat, que l'ensenyament sobre les drogues no tindrà cap valor si al mateix temps no s'educa per a unes actituds sanes i no es potencien nous valors, que tendeixin al desenvolupament integral de la persona.

Efectivament, educar consisteix, subs-

tancialment, a inculcar en l'ànim dels educats certs valors i ideals que donin sentit a les seves vides i orientin les seves conductes. Una personalitat només pot desenvolupar-se plenament, individualment o social, quan ha trobat uns valors en els quals creure i pels quals viure; valors que, alhora, donen sentit a la seva vida, en permetre-li interpretar l'univers que l'envolta. La dimensió dels valors resulta, doncs, indispensable per aconseguir una plena i sana educació de la joventut. I, això no obstant, el problema rau en el fet que l'ensenyament actual intenta eludir-los.

L'educador contemporani, potser com a reacció contra l'antiga educació clerical, es limita a exposar els fets i deixa que l'alumne en pensi el que vulgui, aquesta és una manera de sentir-se progressista: limitar-se a l'escenari dels fets, defugint-ne els valors. D'aquesta manera, la instància dels valors tradicionals ha quedat substituïda per un relativisme cultural i una imatge asèptica de neutralitat científica. S'ha amputat així a l'educació el seu aspecte més "valuós". Les idees, els esdeveniments i els fenòmens són desproveïts de qualsevol consideració axiològica, privats de tota dimensió moral. En general, actualment gairebé mai no s'estimula els alumnes perquè reflexionin sobre la seva pròpia escala de valors, com tampoc sobre la dels seus professors i companys. Els estudiants acaben els estudis sense haver estat motivats, en cap moment, per analitzar els objectius o fins últims de la seva vida.

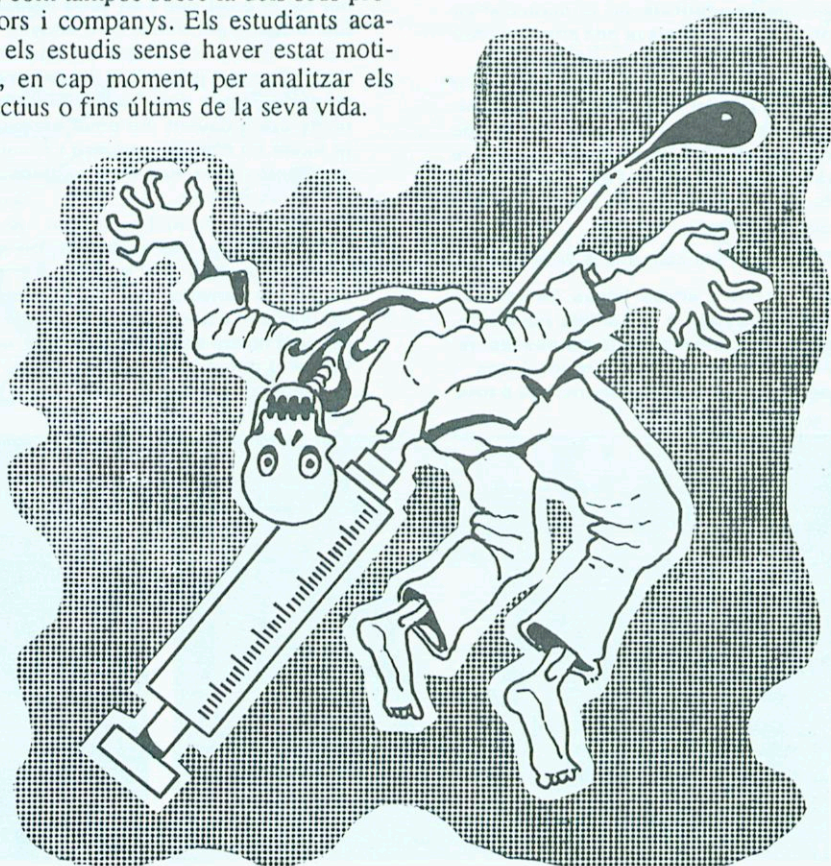
FALSA EDUCACIÓ

Aquesta falsa educació produeix, lamentablement, individus inconsistents, volubles, abandonats als capricis de la seva pròpia instintivitat. Aquest és el tipus d'home que genera una escola que es limita als fets, a les dades empíriques, segregats d'una escala axiològica que els doni sentit.

Per tant, que ningú no s'enganyi. La majoria dels joves d'avui són informats o instruits a l'escola; però no educats. La seva personalitat no es consolida mitjançant la formació en els valors, i perden el sentit de tot allò que els envolta. Creixen, doncs, desorientats i buits, insatsfets, confosos. No resulta difícil comprendre que, en el seu estat de descoratjament moral i humà, s'abandonin passivament a mans dels estupefaents per trobar un cert, tot i que momentani i fugaç, consol per a la seva desgràcia.

Indubtablement, l'únic veritable remei per a la plaga de les drogues es troba en l'educació. Però, tristament, a les escoles —avui— s'informa, s'instrueix, s'ensenya, s'aprèn, però rarament s'hi educa.

PERE FONTAN
Professor d'Universitat.
Premis "Pallach" i
"Lluís Vives" de Pedagogia.

L'ALEGRIA QUE PERDURA

Era el matí del diumenge precedent a una diada de Reis de fa uns anys. La mainada, tota il·lusionada i acompanyada dels grans, havia donat sorollosa rebuda al patge dels Reis de l'Orient, encarnat en la persona de l'Àngel Nieto, i a la seva comitiva.

Tot el seguici havia recorregut els carrers festívols de la població. Un estol d'infants l'acompanyava sense perdre's de vista cap gest ni moviment d'aquells sorprenents personatges.

En diferents punts de la desfilada, la comitiva s'aturava per a donar puntual lectura al missatge que els tres Reis de l'Orient enviaven als nens i nenes de l'Escala.

A la fotografia superior –de les tres que adjuntem a aquestes línies– veiem el patge de ses Majestats, davant el desaparegut Cafè Pekín, on avui dia hi ha els locals comercials de l'edifici que porta el mateix nom. Concretament, correspon a la façana nord del Cinema Pekín –el seu nom oficial era el de Cinema l'Escala– en el carrer Maranges, cruïlla carrer del Port.

L'esmentada fotografia és el suficientment clara com per reconèixer en ella moltes persones, malgrat el temps transcorregut d'aquells anys fins ara. Segur que en aquell moment se n'hi aplegaren moltes més de les que capta la màquina del fotògraf.

Algunes d'elles ja no són entre nosaltres: l'Agustí Gardella, en Marcel Vilabré –amb la seva inseparable boina–, en Frederic Suñé, la Paquita Sureda –més coneguda per la Paquita de la Serra–, la Miquela Casadellà –de Can Bordas–, i el mateix Àngel Nieto, s'absentaren un dia de l'Escala, per un sempre més, però el record de tots ells resta entre nosaltres.

A la fotografia s'hi veu mainada, que ara ja és gran. Molts dels que en ella apareixen potser enguany hi sortiran en una altra, en semblant escena però en uns entorns molt diferents, i ara acompanyant llurs fills petits, com ells ho havien estat abans. I els que a l'època eren pares, ara ja acompanyaran llurs néts.

És llei de vida que diem. Els nens es fan joves, els joves es fan grans i els grans, ancians.

El rellotge del temps no es detura. Sempre avança, tot emportant-se darrera seu records bons i d'altres que no ho són tant. El seu tic-tac impertorbable i constant ens va transformant i, a la vegada, empenyent, sense que ens n'adonem, cap a la fi d'una vida, de la qual no podem oblidar els moments feliços d'una infantesa ja llunyana.

I no únicament les persones canvien i desapareixen. També les coses, els edificis i els entorns.

En una altra fotografia –la inferior– tenim el patge fent, una vegada més, la lectura de la proclama reial davant la porta de l'antic ajuntament, un edifici curull d'història local que tampoc no poguè resistir el pas del temps.

Al seu lloc se n'està aixecant un altre. La història escalenca continua i no pot parar-se mai.

Enmig d'una gran audiència, el patge dels Reis, L'Angel Nieto, dona lectura a la proclama reial, davant mateix del Cafè Pekín.

Molts dels nostres lectors s'hi poden reconèixer.

El noble seguici, disposat a continuar el seu recorregut pels carrers de L'Escala. Traient el cap per la porta del Cafè Pekín, veiem en Pepitu Puig «Titus» (e.p.r.) i en Josep Galceran «Neron».

L'Angel Nieto, llegint el missatge dels Reis, davant la porta del desaparegut ajuntament. Al costat seu, l'Enric Pibernat, i en segon terme, en Martí Pasqual Segàs i en Miquel Carreras. (e.p.r.)

PLANY D'UN ÀNEC EN VIGILIES DE NADAL

Ai, trist de mi, desgraciat,
sols pensar-hi m'espervera,
un pollastre espavilat
aquest matí m'ha innovat
la fi trista que m'espera.

Per tot sento el mateix clam:
ai! que la festa s'acosta...
Per quin fi els homes, gran llamp
s'han de divertir a costa
del respectable aviram?

Amb un llei com aquesta,
no farien ells poc soroll!
Això no em cap a la testa,
és a dir, perquè ells fan festa,
han de retorçar-me el coll?

Què els hi he fet, un servidor?
Sóc un ànec bon minyó,
incapaç d'un paper baix,
i, m'en haig d'anar al calaix
perquè és la festa major?

Ara veig per què cada dia
les faves m'engargallaven.
Ara comprenc la mania,
tot perquè de mi esperaven
un caldo que estallaria!

Quin mar de desil·lusions!!
en tan tristes situacions,
tan sols calma el meu treball
les llàgrimes com sigrons
que em rodolen bec avall...

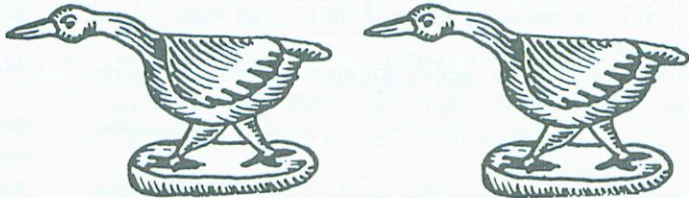
Ara, recordo amb migranya
la bassa un xic brutejada,
les granotes que empaitava
i algú altre cop de canya
que la mestressa em donava.

També esmento les vegades
que sense penes ni afanys
cargols per les marginades
cercàvem amb els companys
de tres o quatre llocades.

Al recordar tot això
des del bec fins al grapó
sento bellugar amb frissança
un doll de negra tristor...
i veig que la mort s'atança...

Tal va el món, rodi la bola
mentre els homes fan tavola
jo ja em contemplo a can taps
estès dintre una cassola
entremig de suc i naps.

Mes, ja que en medi tan rui
m'heu apartat del meu centre
engreixant-me per morir,
si us puc fer bon mal de ventre,
no es perdrà pas per mi.

CUINA DE NADAL

POLLASTRE CAMPEROL

El pollastre tallat a trossos de mida mitjana, se sofregeix amb oli i greix a parts iguals i uns trossets de pernil. Una vegada sigui ben ros, s'hi afegeix una ceba grossa trinxada ben fina, un gra d'all, julivert i un ramet d'herbes aromàtiques de muntanya (farigola, llozer i orenga), així com una mica de pebre, clau d'espècie i canyella en pols. També s'hi tiren dues tomates ratllades i una cullerada de farina torrada.

Quan tot estigui ben sofregit s'hi addicionarà un raig de vi ranci i el brou o aigua fins a cobrir el pollastre. Es rectifica de sal i s'hi tiren els rovellons i uns quants ceps secs trinxats ben fins.

Quan està a mitja cocció, s'hi tira la picada catalana (en un morter es pica ben fi un all, safrà, ametlles, avellanes i un raig de vi ranci) que es desfà en una mica de suc del mateix plat. Es deixa que vagi coent a poc a poc fins que estigui al punt.

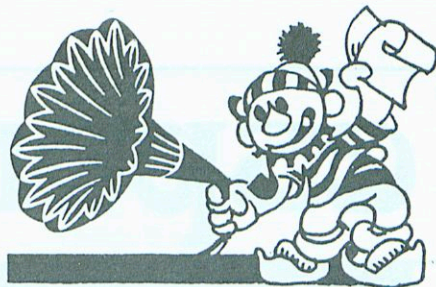

CUIXA D'ANYELL

Es passa per la màquina mitja lliura de carn de vedella una unça i mitja de cansalada, tallada a daus, i tres tòfones petites. A aquesta picada s'hi afegeix una copeta de conyac, dos rovells d'ou, una culleradeta de farina, sal, pebre i una miqueta de nou moscada, i es treballa ben bé.

S'obre la cuixa del be per la part que no hi ha tanta pell se'n treu l'os fins al genoll, i amb la punta del ganivet es treu una mica de carn i s'omple amb la picada que hem dit. Un cop farcida, s'aplana bé amb el mateix ganivet, es dobla i es cus de manera que torni a quedar en forma de cuixa. S'hi posa sal i una cullerada de llard. Es deixa coure un moment a la planxa mentre l'anem punxant. Després es posa al forn durant trenta-cinc minuts.

NOTICIARI LOCAL

S.I.L.E.

AJUNTAMENT DE L'ESCALA POLICIA MUNICIPAL

Relació dels serveis realitzats per la Policia Municipal durant el mes de novembre

Accidents de circulació amb atestat	4
Accidents de circulació sense atestat	3
Aldarulls a la via pública, a habitatges i a locals públics	5
Ajuda prestada en incendis i a transeünts	50
Anomalies a la via pública	19
Detencions per delictes contra la propietat i altres causes	8
Denúncies per infracció al Codi de Circulació	3
Informacions per telèfon i per les patrulles	552
Recuperació de vehicles robats (ciclomotors i bicicletes)	1
Serveis especials	9
Serveis d'urgències (metges, farmàcies, ATS i patrulla d'auxili)	81
Trobada d'objectes a la via pública	1
Quilòmetres efectuats pels vehicles	9.651
Total vehicles retirats per la grua	8

SUCCESSOS

A càrrec de la Guàrdia Civil i agents de la Policia Municipal de l'Escala van ser detinguts 14 súbdits africans (11 homes i 3 dones), la majoria de nacionalitat gambiana, i que segons els informes en els seus domicilis foren trobades, paperines d'heroïna i diverses joies. El motiu d'aquestes detencions foren algunes queixes efectuades davant l'augment del consum de drogues suaus.

Aquest passat mes de novembre va tenir lloc un greu accident del jove escalenc de 19 anys Antoni de Cruz Arranz en topar dues motos en la carretera de Sant Jordi Desvalls a Servià de Ter. L'Antoni, ferit de gravetat, va ser ingressat a la Residència Sanitària de Girona on hi roman en el moment d'escriure aquestes línies quinze dies després de l'accident.

RÀDIO POPULAR-COPE, HA NOMENAT L'ESCALA COM A POBLACIÓ DE L'ESTIU 1987

Segons es pot apreciar a la fotografia, Carles Sánchez García, director de Ràdio Popular, va efectuar el lliurament del distintiu «POBLACIÓ DE L'ESTIU 1987» al batlle de l'Escala, Sr. Rafael Bruguera, en un acte que va tenir lloc a l'Ajuntament d'aquesta població. El guardó respon al criteri de l'audiència de POPULAR FM-CADENA COPE, durant els mesos d'estiu en un sondeig que va efectuar l'emissora.

L'ABOCADOR D'ESCOMBRARIES

L'abocador controlat de l'Alt Empordà situat a Pedret i Marçà començarà a funcionar a primers d'any nou segons han acordat els ajuntaments de la Mancomunitat de l'Alt Empordà i el delegat de Governació a Girona.

El municipi de Castelló d'Empúries, propietari dels terrenys rebria una taxa de lloguer per la utilització d'aquesta zona.

La Generalitat de Catalunya atorgarà al projecte uns 25 milions de pessetes.

NOU POU D'AIGUA

Per tal de solucionar els problemes d'escassetat d'aigua que s'han repetit en diverses ocasions a la vila, la concessionària del servei d'aigua A. i Sanejament de la Costa Brava obrirà un nou pou que proporcionarà un cabal de 700 mil litres d'aigua per hora.

TEMPORAL DE LLEVANT

El mes de desembre ha arribat, portant amb ell uns dies d'instabilitat atmosfèrica, la tònica dels quals van ésser uns vents de llevant que, si bé la seva força no va ser tan alta com en altres ocasions, sí que van provocar uns forts temporals que van canviar el color del nostre mar, pintant-lo d'un gris melangiós i esfereïdor, i transformant-lo en un mar ple d'onades impetuoses que semblava voler empassar-se el rocam de la Punta o deixar inesperadament xops els vianants que s'aturaven a admirar-lo. No obstant, cal remarcar que les conseqüències d'aquest temporal van ésser positives pels pescadors, alguns dels quals van fer, quan va arribar la calma, una bona calada.

La causant d'aquest temporal fou una situació de llevant provocada per una borrasca en el Mediterrà. La força del vent entre 5 i 6 no va passar dels 60 km/h.

NADAL

El pas implacable del temps ha anat desgranant dia a dia els fulls del calendari i novament veiem apropar-se les entranyables festes nadalenques. Una vegada més ens sentim envaïts pel goig i l'alegria que envolten totes aquelles petites feines quotidianes que tenen com a finalitat preparar-nos per a rebre d'una manera tradicional la festa més bonica de l'any. I ningú dubte que una de les maneres més tradicionals de celebrar aquestes diades de pau és la de fer el pessebre.

Totes aquelles persones que vulguin viure aquestes festes d'una manera més plena tenen l'oportunitat participant en el concurs de Pessebres que convoca l'Escalenc.

esport i lleure

SARDANES

El dia 6 de novembre tenia lloc l'Assemblea Extraordinària, convocada pel Centre Esportiu i Recreatiu l'Escala, en els locals de l'estatge social de l'Entitat. En no haver-hi pogut assistir, demanarem un resum de l'acta de la reunió, per tal de poder donar una correcta i concreta informació. Hem estat degudament assabentat, gentilosa que agraiem. Ens plau transcriure la nota rebuda: **El passat dia 6 de novembre es va celebrar una Assemblea Extraordinària de socis del CER. L'Àngel Rodríguez com a representant de l'Entitat va exposar la causa: degut a què unes persones han patentat el món de Agrupació Sardanista Avi Xaxu, la secció de sardanes del CER, que fins ara el venia utilitzant, no el pot utilitzar. La família Xaxu havia posat un requeriment per tal de recuperar el nom d'Avi Xaxu, però s'ha tirat enrera, la qual cosa suposa que no és legal que la secció de sardanes del CER porti el nom Avi Xaxu. Moltes subvencions que tenia aprovades la secció de sardanes no li han estat lliurades a causa d'aquest problema del nom. Es fa una votació de socis i s'aprova que a partir d'ara la secció de sardanes s'anomeni: "Secció de sardanes del CER", per disset vots a favor i quatre abstencions.**

L'Aplec de Sant Martí, que s'havia anunciat pel diumenge dia 8 de novembre, amb participació musical de la cobla CIUTAT DE GIRONA, no va poder-se celebrar degut a la pluja. Va tenir lloc el diumenge següent dia 15. No hi faltaren les clàssiques castanyes torrades calentes i a la mitja part la **Maria Escat i Tomàs**, Pubilla de la Sardana de l'Escala 1987, va dur a terme el sorteig de tres paneres. Així doncs, una vegada més, s'ha conservat aquesta simpàtica tradició que, en tarda calmada i temperatura agradable, va aplegar a la plaça d'Empúries una acceptable assistència. La cobla SELVAMAR —ex-Principal de Cassà— va tenir a càrrec la ballada, oferint un escollit repertori, encara que entre els assistents es comentava amb estranyesa, el que s'hagués deixat d'interpretar la bonica composició de Josep M. Vilà i Saliner, dedicada a la diada: "L'Aplec de Sant Martí".

En el curs del mes de novembre, el programa sardanista BONA FESTA, que s'emet els dissabtes de 6 a 7 de la tarda per Ràdio l'Escala, ha complert el tercer any de posada en antena, superant, per tant, el número 150.

La ballada corresponent al mes de desembre, és contractada pel dia 26, festa de Sant Esteve, al migdia i a la Riba, amb la cobla Foment de la Sardana i el sorteig del monumental tortell.

Tal com esbossàvem el mes passat, la nostra vila tindrà participació, per primera vegada, a la **Campanya de Música per a Cobla**. S'ha concretat ja la data i el lloc de celebració: el dimarts, dia 29 de desembre a les 10 h de la nit a l'Església Parroquial. La vetllada, presentada per Robert Roqué,

BADMINTON

El jugador del C.B. Salt, Alexandre Mir, va ser el guanyador absolut de 1ª primera prova del ranking provincial de **badminton**, que va tenir lloc el el Pavelló Municipal de la nostra vila el diumenge dia 15 de novembre.

En senior femení s'imposà Encarna Valera, també del C.B. Salt i en juvenil masculí Francesc Gutiérrez, del mateix Club.

Els primers llocs de cada categoria, foren els següents: **Absoluta:** Primer Alexandre Mir (Salt), segon Enric Pallàs (Salt), tercer Albert Vilosa (La Bisbal) i quart Jordi Camps (Salt). **Senior femení:** Primera Encarna Valera (Salt), segona Helen Bou (La Bisbal), tercera Glòria Amodeo (L'Escala) i quarta Gemma Maruny (La Bisbal). **Juvenil masculí:** Primer Francesc Gutiérrez (Salt), segon Jordi Piqué (L'Escala) i tercer Miquel Lara (L'Escala).

serà amenitzada per la cobla MONTGRINS, que dirigida per Martirià Font, oferirà el següent repertori: PRIMERA PART, "Als peus de la Verge" de Conrad Saló; "El despertar d'un somni" de Josep Serra; "L'un i l'altre" de Martirià Font; "Marinada" d'Antoni Pérez Moya i "Mallorca" (barcarola) de Isaac Albéniz, aquesta darrera en transcripció per a cobla de Lluís Albert.

SEGONA PART: "Laia" de Jordi Molina; "Recordant" de Josep Coll; "Davant la Verge" d'Enric Morera, "Vivint de records" de Lluís Albert i "Puigsolí" de Joaquim Serra. Patrocina aquestes Campanyes de Música per a cobla, que enguany és ja cinquena, la Diputació de Girona, en col·laboració amb el Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya i l'Ajuntament de cada població. Ens plau remarcar que l'entrada al concert és completament gratuïta. Confiam en una assistència massiva que, a més de demostrar la tradició sardanista de la nostra vila, serveixi com a prova d'agraïment i alhora per recolzar i encoratjar els que han tingut a càrrec l'organització.

PENYA BLAUGRANA DE L'ESCALA I COMARCA

Amb assistència de cent vint comensals, va tenir lloc el divendres dia 27 de novembre, en un acreditat Restaurant de la nostra vila, el sopar de germanor per commemorar el vuitè aniversari de la fundació de la Penya. Com a representants del F.C. Barcelona hi eren presents els senyors Casals i "Papi" Anguera. Cal esmentar que aquest mes de desembre la Penya té prevista l'anada a Sant Sebastià, els dies 12 i 13, per tal de presenciar el partit de Lliga Reial Societat-Barcelona, així com l'acostumada excursió a Barcelona, durant les vacances escolars de les festes nadalenques, per visitar les instal·lacions del F.C. Barcelona, viatge que, com sempre, és gratuït per als fills dels associats.

PLAY BACK

Organitzades pel segon curs de Formació Professional i el vuitè d'Ensenyament General Bàsic, varen tenir lloc dues vetllades de "Play Back", el dissabte dia 28 a la nit i el diumenge dia 29 a la tarda, a la sala del Centre Cultural Municipal "Xavier Vilanova".

V CAMPANYA de MÚSICA per a COBLA
a càrrec de la **Cobla MONTGRINS**
Presentació: ROBERT ROQUÉ

Patrocini: DIPUTACIÓ DE GIRONA
Col·laboracions: DEPARTAMENT DE CULTURA DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA AJUNTAMENT

FUTBOL

Resultats del mes de novembre:

Benjamins

dia 1 l'Escala	- Empordanès 6-3
dia 8 Roses	- l'Escala 4-1
dia 15 l'Escala	- Penya Blanc-blava 4-2
dia 29 La Salle F.	- l'Escala 1-0

Alevins

dia 1 l'Escala	- Bàscara 2-1
dia 8 La Salle F.	- l'Escala 4-1
dia 22 l'Escala	- Alt Empordà 2-3
dia 29 l'Estartit	- l'Escala 0-16

Infantils

dia 1 Palafrugell	- l'Escala 4-2
dia 8 l'Escala	- Sarrià de Ter 3-1
dia 29 l'Escala	- Bisbalenc 2-1

Juvenils

dia 1 l'Escala	- Olot 0-4
dia 8 Hostalric	- l'Escala 7-1
dia 15 l'Escala	- Maristes 3-1
dia 22 l'Escala	- Blanes 1-3
dia 29 Banyoles	- l'Escala 2-1

Tercera Regional

dia 1 Calella	- l'Escala 2-2
dia 8 l'Escala	- Sauleda 4-2
dia 15 l'Estartit	- l'Escala 0-3
dia 29 l'Escala	- Marítima 1-3

Primera Regional

dia 1 Farners	- l'Escala 0-1
dia 8 l'Escala	- Coma Cros 0-0 *
dia 15 Montagut	- l'Escala 1-2
dia 22 Massanet S.	- l'Escala 0-3
dia 29 l'Escala	- Hostalric 2-3

*El partit l'Escala-Coma Cros es va suspendre quan es portaven jugats 26 minuts, degut a l'estat del terreny per la forta pluja caiguda. La continuació ha estat fixada pel dimarts dia 8 de desembre festa de la Puríssima.

TENNIS TAULA

Ha començat la lliga nacional de 2a divisió i el CER Anxoves l'Escala ha guanyat bé els tres primers partits, comptant enguany amb serioses aspiracions d'optar a l'ascens a primera divisió.

En relació a la competició provincial, i una vegada ja s'ha cobert la 1a volta, tenim que a primeres encapçalem la classificació amb els mateixos punts que el TT Olot, però el CER amb millor «gol average». A terceres -on hi juguen únicament infantils- l'actuació és més que acceptable ocupant la quarta o cinquena posició, d'entre 10 equips, amb un balanç de 5 partits guanyats i 4 de perduts (dos d'ells per 5-4). A juvenils, també ocupem les primeres posicions, però amb dos partits perduts -davant l'Olot per 5-3 i davant el Palafrugell per 2-5- les possibilitats d'optar al títol es van reduint.

Aquests són els resultats del mes de novembre, a les diferents categories:

LLIGA NACIONAL 2a DIVISIÓ

CER Anxoves l'Escala	- 5 FD Cassanenc 1 (López 2, Sues 2, Marqués 1)
Farauto Calella 2	- Cer Anxoves l'Escala 5 (Junyent 3, López 2, Sues 0)
CER Anxoves l'Escala 5	- Santa Coloma 2 (López 3, Junyent 2, González 0)

COMPETICIÓ PROVINCIAL

- Primeres:

CER Anxoves l'Escala 5	- TT Palafrugell 1 (Sues 2, Marqués 2, J. M. Guanter 1)
TT Olot 2	- CER Anxoves l'Escala 5 (López 3, Sues 2, J. L. Cortal 0)
CN Figueres 3	- CER Anxoves l'Escala 5 (López 3, Sues 2, J. M. Guanter 0)

- Terceres:

CER Anxoves l'Escala 2	- TT Campllong 5 (Riembau 1, Sues 1, J. M. Vargas 0)
TT les Planes 5	- CER Anxoves l'Escala 4 (Surrell 3, Riembau 1, Vargas 0)
CER Anxoves l'Escala 5	- TT Palamós 0 (Surrell 2, Riembau 2, Sues 1)

- Juvenils:

TT Olot 5	- CER Anxoves l'Escala 3 (J. M. Guanter 1, J. L. Cortal 1, González 1)
FD Cassanenc A 0	- CER Anxoves l'Escala 5 (Guanter 2, González 2, Cortal 1)
CER Anxoves l'Escala 2	- TT Palafrugell 5 (Guanter 1, González 1, Cortal 0)

Fèlix Guanter

Josep M^a. Vargas, de 9 anys, a qui tots anomenem «el ministre», és el més menut dels jugadors federats del club, havent jugat ja algun partit de terceres, sense desentonar gens.

AMB LA COL·LABORACIÓ DE

CAIXA DE CATALUNYA

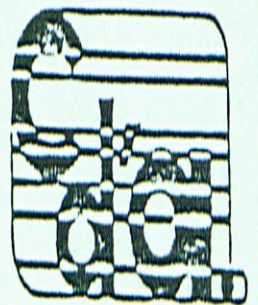
EN LLOGUER, TRASPÀS O COMPARTIT

Per a negoci de prestigi i permanent i molt especialitzat, busco local cèntric entre 15 i 30 m². Trucar al tel. (93) 325 29 21 (SUBIRÀ).

L'ESCALA DE 15 A 15

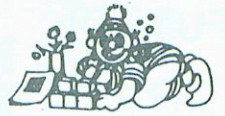
DESEMBRE 87.

GENER 88

COORDINADORA D'ACTIVITATS
Culturals, Esportives i d'Espial
L'ESCALA

	<u>ACTE</u>	<u>HORA</u>	<u>LLOC</u>	<u>ORGANITZAT PER</u>
<u>DESEMBRE</u>				
Dia 18	Teatre: "Juguem?"	22h.30m.	C.E.R. Xavier Vilanova	Ajuntament
Dia 19	Jornada Esport d'Associació: Futbol Sala: L'Escala, Vilajuiga i Roses. Voleibol: L'Escala, Vilajuiga, S. Pau i S. Vicenç de Pall.		Pavelló Polisportiu	Patronat Municipal de l'Esport
Dia 20	Bàsquet senior: L'Escala-S. Hilari		Pavelló Polisportiu	Patronat Municipal de l'Esport
Dia 22	Mostra de Pessebres (inauguració) 19 h. (Fins el 7 de gener) Xerrada col.loqui sobre gastro- nomia "La Cuina de Nadal ahir i avui"	21h.30m.	Església Parroquial Pavelló Polisportiu	L'Escalenc, Parròquia i Ajuntament Ajuntament i C. d'Activitats
Dia 25	Ball de Nadal	22h.30m.	C.E.R. Xavier Vilanova	C.E.R.
Dia 28	VII Mostra d'Artistes escalencs (Fins el 7 de gener)	19 h.	Galeria Mestral	L'Escalenc
Dia 29	Concert de música per a cobla	22 h.	Església Parroquial	Ajuntament i Diputació
Dia 31	Ball de Cap d'Any	22h.30m.	C.E.R. Xavier Vilanova	C.E.R.
<u>GENER</u>				
Dia 3	Arribada del Patge dels Reis	12 h.	Cercavila	Comissió de Reis
Dia 5	Cavalcada dels Reis	18h.30m.	Cercavila	Comissió de Reis
Dia 17	Bàsquet senior: L'Escala-Tossa		Pavelló Polisportiu	Patronat Municipal de l'Esport
<u>FESTIUS I VIGILIES DE FESTA: Q U I N A</u>				
		22 h.	C.E.R. Xavier Vilanova	C.E.R.

REMEIS CASOLANS

- Si una punxada al dit et fas, renta'l, xupa'l i et curaràs.
- La mossegada de ca, amb ceba se't curarà.

CÀPSULES D'HUMOR

- Si la persona interrogada us diu: "Bona pregunta!", generalment obtindreu una resposta poc convincent. (C.S.)
- És incontestablement segur que les màquines discorren; sinó, com explicar-se que el televisor caigui en pana just quan la rentadora i l'aspiradora no funcionen?

ACUDITS

Al vicari d'una parròquia li agrada molt de cuinar i preparar-se guisats del seu gust. Un dia, un dels seus escolanets, admès a la cuina, seguia atentament tots i cada un dels gestos del capellà. Fins que aquest li preguntà:

- I doncs! no vas a jugar, avui?
- No, Mn. Frederic; més m'estimo veure'l cuinar.
- T'agradaria ser cuiner, potser?
- Oh, no! el que jo voldria saber és què diu un capellà quan es crema els dits!

L'Oncle Bonifaci consent a jugar amb el seu nebodet Lluïset. Aquest, vestit de cow-boy, tira una fletxa amb el pistolet de joguina contra el seu oncle i li diu:

- Ara t'he matat i has de fer el mort.
- El Sr. Bonifaci tanca els ulls i en Lluïset crida a l'adreça dels seus pares:
- Acabo de matar l'oncle Bonifaci..., l'herència és nostra!...

CONSELLS DOMÈSTICS

- Si heu de comprar mobles, procureu que siguin de faig, roure, alzina, ginebre, pi silvestre, noguera o castanyer. Aquestes fustes son conceptuades contenir insecticides naturals.
- Recupereu l'oli de buidada del vostre cotxe, si teniu eines de ferro revellades. Banyeu aquests objectes durent un parell de setmanes en aquest oli que haureu ficat en un cossi. I si podeu inflamar-lo, el metall us restarà protegit llarg temps.

Fer cagar el tió

La nit de la vigília de Nadal i en havent sopat, a les cases on hi havia mainada solien fer cagar el tió. Aquesta cerimònia havia estat abans molt arrelada i formava part de la litúrgia casolana popular d'aquesta nit. Es feia, per mica que pogués ésser a la cuina i vora del foc. Hom situava un tronc diagonal, sostingut per un cap damunt la llar, dels fogons, d'una cadira, o d'un altre punt elevat del sòl, mentre que per l'altre cap tocava a terra. La mainada, proveïda de bastons, el copejava i bastonejava furiosament mentre cantava alguna cançó adient.

Generalment el tió es guardava a la cuina o a la llar i vora dels fogons o del foc. Quan no era així, hi era portat amb certa solemnitat. El més vell de la família presidia i dirigia la cerimònia amb gravetat.

Per tal que l'evacuació fos més abundant, abans de començar a copejar-lo, el cap de casa el ruixava amb una mica de vi blanc, com si el bategés.

Així mateix abans de començar, hom feia anar els infants a dir tres parenostres davant de la imatge de l'escaparata del damunt de la calaixera. Mentre els infants resaven, els grans amagaven sota la flassada, les llepolies i els enganyalls que ja tenien preparats i a mà. Hi havia llocs on els feien anar a escalfar o a esmolar els garrots.

No digueu:

Desganyitar-se
Desheredar
Deshonestitat
Desleal
Deslindar
Deslís
Desmandar-se
Desmedit
Desmenussar
Desmoronar
Desparpajo
Desparramar

Digueu:

Esgargamellar-se
Desheretar
Deshonestat
Deslleial
Separar, destriar, fitar
Relliscada
Propassar-se
Desmesurat
Esmicolar, engrunar
Eslavissar, ensulciar
Desimboltura
Escampar, esbarriar

GASTRONOMIA (POSTRES)

— Maduixes Nevades —

Per a sis persones.

Preparació: 30 minuts, més 90 de refrigeració

Ingredients: 800 gr. de maduixes.

150 gr. de sucre candi en pols.

1 llimona

4 clares d'ou

150 gr. de crema de llet, fresca.

- 1.— Lleveu les cues i renteu les maduixes; (reservar-ne una dotzena)
- 2.— Reduiu les maduixes en puré i barregeu-la amb el sucre.
- 3.— De les clares d'ou feu-ne neu ben ferma; si hi tireu un rajolí de suc de llimona en fareu més via.
- 4.— Incorporeu aquesta neu i la crema de llet al puré de maduixes.
- 5.— Refresqueu sis copes individuals i ompliu-les de barreja. Poseu al cim una o dues maduixes de les que havieu reservat. Fiqueu les postres al refrigerador durant hora i mitja.

La cerimònia de fer cagar el tió ofería diferents variants, quan al moment de la celebració. Hom la feia abans de sopar, en havent sopat, en tornar de la missa major o abans d'anar a dormir la vigília de Nadal. Generalment, però, es feia abans de l'àpat tradicional del Nadal, car els torrons i les neules que obrava el tió havien de servir per a les postres del gran dinar.

Per les contrades pobres de muntanya, la lllaminadura tradicional que donava el tió eren figues seques. Hom les ben amagava entre els forats d'una soca esberlada, que feia l'ofici de tió, i queien a terra en tombar-lo i sotragar-lo, després d'haver-lo ben bastonejat.

Hi ha indrets on canten i peguen el tió tots els infants d'un a un i per rigorós torn, començant pel més grandet i acabant pel més xic. La forma més comuna és que el piquin tots alhora, de manera irregular i desconcertada, i que cantin a cor.

Antigament per l'Alt Empordà i pel vessant pirinenc de tramuntana, el tió, un cop ben garrotejat era tirat a la llar, i se'l feia cremar. Per uns indrets el feien arribar fins al dia de Cap d'Any, i per d'altres, fins als Reis, en què l'acabaven de consumir del tot.

Full INFANTIL

QUAN ÉREM INFANTS

Ja en plena temporada futbolística, els equips inferiors del F.C. l'Escola que defensen els colors en les corresponents categories són aquests:

Categoria Benjamins. Grup A de l'Alt Empordà.
Entrenador: Artur Casadevall

Categoria Infants. 1ª Divisió. Grup 2
Entrenador: Josep Sureda.

Categoria Alevins. 1ª Divisió, Grup 5è.
Entrenadors: Maxi Lavado i Francesc Mas.

Categoria Juvenils. Grup 8è. de la 1ª Divisió.
Entrenador: Pere Colomeda.

RECUILL DE FOTOGRAFIES ANTIGUES DE L'ESCALA COL.LECCIONABLES

FOTOGRAFIA N° 70

